

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
_____ 2016 р. (протокол № ____)
Ректор
_____ В.П. Мельник

ПРОГРАМА

Фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня спеціаліста, магістра

Спеціальність: 7.02030304, 8.02030304
«Переклад (німецько-український переклад)»

Львів-2016

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

ПРОГРАМА

фахових вступних випробувань
для здобуття освітнього ступеня «Магістр / Спеціаліст»
зі спеціальності «Переклад» (німецько-український переклад)

Фахові вступні випробування перевіряють рівень фундаментальної та професійної підготовки бакалаврів, які повинні:

- володіти поглибленими знаннями основної іноземної мови і уміннями інноваційного характеру, вільно, впевнено і правильно користуватися німецькою мовою у професійних, наукових та інших цілях; володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на рівні C1 за шкалою Ради Європи: розуміти при читанні і сприйнятті на слух інтегрований зміст і деталі текстів усіх типів будь-якого рівня змістової і мовної складності (крім вузькоспеціальних), уміти вилучати із текстів як експліцитну так і імпліцитну інформацію, що міститься в них; вільно і адекватно використовувати німецьку мову в ситуаціях усного спілкування: вміти інформувати, описувати, повідомляти, висловлювати свій погляд та аргументувати його, дотримуючись параметрів комунікативної адекватності, мовної правильності, відповідної структурованості та зв'язності; писати добре структуровані тексти, відповідно до ситуації і комунікативного наміру (твір, реферат, доповідь, тези доповіді, коментар, анотацію, наукову статтю); реферувати й анотувати наукові та науково-методичні матеріали на різну тематику;
- володіти знаннями з теорії мови: знати основні положення сучасних лінгвістичних теорій, що складають концептуальну основу теоретичних дисциплін, базові поняття теорії мови; визначати на функціональному рівні граматичний статус омонімічних, синонімічних та полісемантичних конструкцій, трансформувати певні конструкції в семантично еквівалентні; розкривати закономірності відношень між мовними формами та їх змістом, володіти основами контрастивного методу дослідження мов, мати належні знання історії формування фонетичної, лексичної, морфологічної та синтаксичної систем німецької мови; знати особливості формування і структури лексичного значення, парадигматичних угруповань лексики, можливості збагачення лексичного складу, його соціальний та територіальний

поділ, основні типи словників; кваліфіковано аналізувати лексичне значення слова, особливості формування лексичних одиниць, підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди, формувати тематичні групи, лексико-семантичні поля;

- володіти широкою теоретичною базою перекладознавства; вільно оперувати основними поняттями, концепціями і фактами сучасної науки про переклад; застосовувати головні методи перекладознавчого аналізу; знати ключові концепції перекладання в історичному зрізі, лінгвістичний та літературознавчий підходи до перекладу; розуміти динаміку розвитку перекладацьких принципів; вміти відтворювати одиниці тексту з проблемною еквівалентністю, обирати стратегію для досягнення необхідного рівня еквівалентності, перекладати тексти з урахуванням жанрово-стилістичної домінанти та типу тексту, аналізувати перекладні тексти в історичному зрізі, розпізнавати функції перекладу.

Програма фахових вступних випробувань укладена згідно зазначених вище вимог на основі навчальних програм наступних фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін:

1. Практичний курс з німецької мови

Перевірка мовної компетенції здійснюється згідно вимог навчальної програми вивчення німецької мови для студентів 1-4-х курсів перекладацького відділу факультету іноземних мов.

Мовна компетенція передбачає знання системи мовних моделей та вербалізованих лінгвістичних операцій, що регулюють процес породження актуальних речень відповідно до інтенції мовця.

Мовленнєва компетенція передбачає уміння в автоматизованому режимі користуватися в мовленнєвій діяльності можливостями мовної системи, здатність адекватно використовувати мову у різних соціально-детермінованих ситуаціях спілкування з використанням інформації культурологічного чи країнознавчого характеру.

Розвиток мовної та мовленнєвої компетенції ґрунтується на принципі єдності тематичного та міжкультурного аспектів.

Тематичний аспект опирається на особистий і фаховий досвід студента і охоплює побутову (типові повсякденні ситуації) і країнознавчу (суспільно-політичне, економічне та культурне життя країни, мову якої вивчають) тематику.

Міжкультурний аспект передбачає пізнання, толерантне сприйняття і розуміння іншої культури у порівнянні з рідною, вдосконалення умінь будувати свою мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурної специфіки країни, мову якої вивчають.

Тематика курсу.

1. Der Mensch und sein Alltag. Tagesablauf. Wohnen. Wohnverhältnisse und Wohnungseinrichtung. Studentenwohnheim. Wohngemeinschaft. Zur Miete wohnen. Wohnorte. Leben in der Stadt und auf dem Lande. Stadtverkehr. Mahlzeiten und Essgewohnheiten. Kochen und Kochrezepte. Essen zu Hause und außerhalb. Gesundes Essen. Konsum und Einkaufen. Kleidung und Mode. Dienstleistungen.
2. Freizeit und Sport. Freizeitangebote. Freizeitgestaltung. Reisen. Reiseziele und Reisetypen. Bahn-, Auto-, See- und Flugreisen. Unterkunft. Massentourismus und seine Alternativen. Interessen und Hobbys. Sommer- und Wintersport. Populäre Sportarten. Extreme Sportarten. Fitness. Olympische Spiele. Geschichte und Gegenwart.
3. Gesundheit. Gesundheitsprobleme und Krankheiten. Beim Arzt. Gesundheitswesen in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine. Gesunde Lebensweise.
4. Der Mensch und die Gesellschaft. Charakter und Aussehen, Gefühle und Emotionen. Mentalität, Stereotypen, Klischees, Vorurteile. Die Rolle der Frau in der Gesellschaft. Freundschaft. Liebe. Familie. Erziehung. Jugendliche und ihre Probleme. Nationale Feiertage und Familienfeste.
5. Schulsysteme. Schultypen. Probleme der Kindererziehung. Studentenalltag und Studium. Hochschulsysteme in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine.
6. Berufe und Berufswahl. Berufsberatung und Berufsausbildung. Arbeit im Büro und in der Produktion. Arbeitssuche. Vorstellungsgespräch.
7. Lehrer und Gesellschaft. Lehrertätigkeit. Was macht einen erfolgreichen Lehrer aus. Klassenführung. Lehrer als Erzieher. Problemkinder.
8. Sprache und Sprechabsichten. Deutschsprachige Länder, Sprachenpolitik und Mehrsprachigkeit. Die Rolle der deutschen Sprache in der Welt. Sprachnormen. Fach- und Berufssprachen des Deutschen.
9. Der Mensch und die Natur. Landschaften. Klima. Jahreszeiten. Wetter und Wettervorhersage. Umwelt und Umweltschutz. Technischer Fortschritt und die Umwelt. Die Erfindungen der Menschheit. Industrie und Landwirtschaft und ihre Einwirkung auf die Umwelt. Umweltverschmutzung. Wege zur Lösung der Umweltprobleme.
10. Der Mensch und die Kunst. Mensch und Musik. Musikalische Trends und Genres. Theater und seine Arten. Spielplan. Ein Theaterbesuch. Theaterlandschaften im deutschsprachigen Kulturraum und in der Ukraine. Kino und seine Rolle. Lieblingsfilm, Lieblingschauspieler und Lieblingsregisseur. Kunstmuseen. Malerei. Architektur.

11. Deutschland und Deutsche. Geographie und Landschaften. Geschichte. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Sehenswürdigkeiten und kulturelles Leben.
12. Österreich und Österreicher. Geographie und Landschaften. Geschichte. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Sehenswürdigkeiten und kulturelles Leben.
13. Schweiz und Schweizer. Geographie und Landschaften. Geschichte. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Sehenswürdigkeiten und kulturelles Leben.
14. Ukraine und Ukrainer. Geographie und Landschaften. Geschichte. Staatlicher Aufbau und Wirtschaft. Sehenswürdigkeiten und kulturelles Leben. Politische Systeme in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine. Die Verfassung. Die Verfassungsorgane. Parteien und Wahlen.
15. Massenmedien in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine. Medien in unseren Leben. Presselandschaft. Radio. Fernsehen. Sein Einfluss auf die Menschen. Computer und Internet. Medienverhalten und Gesundheit.

Список рекомендованої літератури

1. Бориско Н., Брунер К., Каспар-Хене Х. та ін. Навчально-методичний комплекс DU I. Вінниця: «Нова книга», 2009.
2. Bahlmann C., Breindl-Hiller, Drxler H.D., Ende K., Storch G. Unterwegs. Lehrwerk für die Mittelstufe Deutsch als Fremdsprache. Langenscheidt, 2005.
3. Buscha A., Linthout G. Das Mittelstufenbuch. Deutsch als Fremdsprache. Teil 1. Hueber, 2003.
4. Daniels A., Estermann Ch., Köhl-Kuhn R., Sander I., Butler E., Tallowitz U. Mittelpunkt B2. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Klett, 2007.
5. Daniels A., Estermann Ch., Köhl-Kuhn R. Mittelpunkt C1. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Klett, 2008.
6. Haasenkauf G. Leselandschaft. Zweibändiges Lehrwerk für die Mittelstufe. Verlag für Deutsch, 1999.
7. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Ochmann N.. Aspekte. Mittelstufe Deutsch. Lehrbuch 1. Langenscheidt, 2007.
8. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Ochmann N.. Aspekte. Mittelstufe Deutsch. Lehrbuch 2. Langenscheidt, 2008.
9. Koithan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Ochmann N.. Aspekte. Mittelstufe Deutsch. Lehrbuch 3. Langenscheidt, 2009.
10. Login I. Deutsch für Germanistikstudenten. – Під ред. Сидорова О.В. – Харків: Фоліо, 2005. – 400 с.

11. Perlman-Balme M., Schwalb S., Weers D. em Brückenkurs. – Ismaning: Max Hueber Verlag, 2001.
12. Perlman-Balme M., Schwalb S., Weers D. em Hauptkurs. – Ismaning: Max Hueber Verlag, 2001.
13. Perlman-Balme M., Schwalb S., Weers D. em Abschlusskurs.– Ismaning: Max Hueber Verlag, 2001.

Грамматична компетенція

Грамматичний матеріал пояснюється та закріплюється на основі різних підходів. Грамматичні структури відбираються з оригінальних текстів, які використовуються також і для подачі лексичного матеріалу. Застосовуються методи аналізу помилок та пояснення випадків уживання того чи іншого граматичного правила на готових прикладах. Кожне теоретичне представлення певних граматичних явищ супроводжується численними вправами, усними та письмовими, а також різноманітними видами діяльності, що розвивають вміння студентів уживати ті чи інші граматичні структури у мовленні та на письмі. Практичний, структурний та ситуативний підходи зумовлюють використання комунікативних методів, особливо на початкових етапах вивчення іноземної мови. Диференціація між активною (спілкування) та пасивною (читання та розуміння текстів) граматикую лежить в основі викладання цього аспекту на старших курсах.

1. Das Substantiv. Hauptkategorien des Substantivs: Genus, Kasus, Numerus. Bestimmung des Geschlechts nach der Form und nach der Bedeutung. Deklinationstypen der Substantive. Deklination der Eigennamen. Pluralbildung der Substantive. Doppelformen bei der Pluralbildung. Rektion der Substantive.
2. Der Artikel: Formen, Deklination und Gebrauch. Grammatische und semantische Funktionen des Artikels. Der Artikel bei Eigennamen.
3. Das Adjektiv. Der attributive und prädikative Gebrauch der Adjektive. Deklination der Adjektive. Steigerungsstufen der Adjektive. Rektion der Adjektive. Substantivierung der Adjektive und der Partizipien.
4. Das Adverb. Semantische Gruppen der Adverbien. Steigerungsstufen der Adverbien.
5. Das Pronomen. Personalpronomen. Interrogativpronomen. Demonstrativpronomen. Possessivpronomen. Negative Pronomen. Das Pronomen es. Relativpronomen. Pronominaladverbien.

6. Das Zahlwort. Kardinalzahlen und Ordinalzahlen. Zahladverbien. Bruchzahlen. Gebrauch der Zahlen in Maßangaben.
7. Die Präposition. Semantische Gruppen der Präpositionen. Präpositionen mit Dativ. Präpositionen mit Akkusativ. Präpositionen mit Dativ und Akkusativ. Präpositionen mit Genitiv.
8. Die Konjunktion: nebenordnende, entgegensetzende und unterordnende Konjunktionen. Wortfolge nach verschiedenen Typen der Konjunktionen. Semantische Gruppen der Konjunktionen. Konjunkionaladverbien.
9. Das Verb. Hauptkategorien des Verbs: Person, Numerus, Tempus, Genus und Modus. Konjugationsarten und Grundformen der Verben. Semantische Gruppen der Verben: persönliche und unpersönliche Verben. Vollverben und Hilfsverben. Reflexive Verben. Rektion der Verben.
10. Bildung und Gebrauch der Zeitformen: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I und II. Absoluter und relativer Gebrauch der Zeitformen. Die Modalverben: objektive und subjektive Bedeutung. Das Verb lassen.
11. Die Kategorie des Genus. Bildung und Gebrauch des Passivs und des Stativs.
12. Die Kategorie des Modus: Indikativ, Imperativ, Konjunktiv.
13. Konjunktiv als Modus, dessen Grundbedeutung und Arten. Bildung der konjunktivischen Zeitformen im Aktiv, Vorgangspassiv und Stativ. Temporale Bedeutung und Gebrauch der konjunktivischen Zeitformen in einem einfachen und zusammengesetzten Satz.
14. Die indirekte Rede und deren Ausdrucksmittel. Der Konjunktiv als eines der Ausdrucksmittel der fremden Aussage. Nebensatzformen der indirekten Rede mit dem Konjunktiv nach der Art der Verbindung mit dem Ankündigungssatz und nach dem Ziel der Aussage.
15. Die Nominalformen des Verbs: der Infinitiv und das Partizip. Bildung und Gebrauch des Infinitivs I und II. Gebrauch des Infinitivs mit und ohne „zu“. Infinitivgruppen. Bildung und Gebrauch der Partizipien I und II. Gebrauch des Partizips I mit „zu“. Partizipialgruppen. Das erweiterte Attribut.
16. Satztypen und Wortfolge: Aussagesätze, Fragesätze, Aufforderungssätze. Fragetypen: bejahende und verneinende Sätze. Negation.
17. Hauptglieder des Satzes. Arten und Ausdrucksmittel des Subjekts. Arten und Ausdrucksmittel des Prädikats.
18. Nebenglieder des Satzes: Objekt, Attribut, Adverbialbestimmung und ihre Arten.
19. Der zusammengesetzte Satz und Wortfolge. Die Satzreihe. Arten der Verbindung in einer Satzreihe. Das Satzgefüge.

20. Das Satzgefüge: Typen von Nebensätzen. Der Subjektsatz. Der Prädikativsatz. Der Objektsatz. Der Kausalsatz. Der Temporalsatz. Der Finalsatz. Der Konzessivsatz. Der Folgesatz. Irreale Folgesätze. Der Konditionalsatz. Irreale Bedingungssätze. Der Attributsatz. Der Lokalsatz. Der Komparativsatz. Irreale Komparativsätze. Der Modalsatz. Satzgefüge mit dem weiterführenden Nebensatz. Der mehrfachzusammengesetzte Satz. Die Schaltsätze.
21. Der Umfang, die Gliederung und die Arten des Textes. Mittel der Satzverflechtung.

Список рекомендованої літератури

1. Buscha J., u.a. Grammatik in Feldern. München: Verlag für Deutsch, 1998.
2. Drushinina V., Köhler C. Modalität in der Rede. Moskau: Vysshaja shkola, 1986.
3. Dreyer H., Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. München: Verlag für Deutsch, 2005..
4. Fandrych Ch., Tallowitz U. Klipp und Klar. Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch. Stuttgart: Klett, 2002.
5. Grammatiktraining Deutsch. Berlin; München: Langenscheidt, 2002.
6. Hall, Karin; Scheiner, Barbara. Übungsgrammatik für Fortgeschrittene. Deutsch als Fremdsprache .Ismaning: Max Hueber, 2001.
7. Heidermann W. Grammatiktraining Grundstufe. München: Verlag für Deutsch, 2000.
8. Helbig G., Buscha J. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Leipzig- Berlin- München-Wien- Zürich-New York: Langenscheidt-Verl.: Enzyklopädie, 1999.
9. Helbig G., Buscha J. Übungsgrammatik. Deutsch. – Leipzig - Berlin - Wien – Zürich - New York: Langenscheidt-Verl.: Enzyklopädie, 2004.
10. Zielinski W.-D. ABC der deutschen Nebensätze. München: Hueber, 1996.
11. Арсеньева М.Г., Цыганова И.А. Грамматика немецкого языка. – Санкт-Петербург: Союз, 2002.
12. Приходько А.Н. Практикум із синтаксису складного речення. Запоріжжя: Запорізьк. держ. у-т, 1992.
13. Тагиль И.П. Грамматика немецкого языка. – СПб.: КАРО, 2006.
14. Шендельс Е.И. Практическая грамматика немецкого языка. – М.: Высш. шк., 1986.

Лексичний матеріал добирається за принципом частоти вживання в мові, у різних функціональних стилях, усному та писемному мовленні. Особлива увага приділяється словотвору, його основним принципам та способам. Зокрема, наголошується значення афіксів, ідентифікація різних частин мови та вміння самостійно творити слова в іноземній мові, використовуючи задані основи та афікси. Це сприяє розвитку не лише перцептивних, а й продуктивних навичок студентів: мовленню, письму, перекладу. Вивчаються усталені дієслівно-прийменникові сполучення, які закріплюються на основі різноманітних вправ. Запам'ятовування лексичного матеріалу поєднується з розвитком інших навичок – аудіювання, мовлення, читання, граматики та письма. Текстовий матеріал ґрунтується на оригінальних неадаптованих текстах – сучасних та класичних творах художньої літератури, публіцистики, відео- та аудіозаписах мовлення носіїв мови. Важлива роль у поясненні та засвоєнні лексичного матеріалу відводиться вправам на переклад. Опрацювання лексичного матеріалу (повторення та закріплення) передбачає системний тематичний поділ.

Вступники для здобуття освітнього ступеня «Магістр»/«Спеціаліст» повинні

- володіти продуктивним та рецептивним словниковим запасом обсягом 5000 слів та словосполучень, в тому числі і тематичною лексикою до зазначених вище тем;
- знати парадигматичні взаємозв'язки лексики (синонімія, антонімія, гіпер-гіпонімія, лексико-семантичні поля);
- знати шляхи збагачення німецької лексики (словотворення, зміна лексичного значення, запозичення, утворення фразеологічних одиниць);
- знати особливості територіальної та соціальної диференціації лексики;
- вміти практично застосовувати знання з курсу лексикології для аналізу лексики;
- аналізувати лексичне значення слова чи фразеологізму, особливості процесів формування похідних та фразеологічних одиниць;
- розрізняти види лексичних значень та системних зв'язків лексики,
- підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди;
- формувати тематичні групи, лексико-семантичні поля;
- визначати соціальну та територіальну приналежність лексичної одиниці;
- ідентифікувати фразеологізми та аналізувати їх структуру.

Список рекомендованої літератури

1. Bock H. Langenscheidt-Redaktion. Grundwortschatz Deutsch. Lernwörterbuch. Berlin; München; Zürich: Langenscheidt, 1998.

2. Bock H., Müller J. Grundwortschatz Deutsch. Übungsbuch. Berlin; München; Zürich: Langenscheidt, 1998.
3. Buscha F. Friedrich K. Deutsches Übungsbuch. Übungen zum Wortschatz der deutschen Sprache. Langenscheidt 2001.
4. Busse J. Training Deutsch. Wortschatz-und Strukturübungen. München: Hueber, 1996.
5. Földeak, Hans. Wörter und Sätze: Satzgerüste für Fortgeschrittene. Ismaning: Max Hueber, 2001. Herzog A. Idiomatic Redewendungen von A-Z. Berlin; München: Langenscheidt, 1998.
6. Lohfert W., Scherling Th. Wörter – Bilder – Situationen zu 20 Sachfeldern für die Grundstufe Deutsch als Fremdsprache. Berlin; München; Zürich: Langenscheidt, 2002.
7. Lübke D. Lernwortschatz Deutsch. München: Hueber, 2001.

2. Стилїстика сучасної нїмецької мови

Курс знайомить студентів з предметом, завданнями, головними теоретичними положеннями та терміносистемою стилїстики сучасної нїмецької мови. Курс формує у студентів наукове уявлення про різні підходи до стилю, стилїстики та стилїстичного аналізу; теорію функціональної стилїстики, теорію образів та теорію рівневої стилїстики, теорію стилїстики тексту і контексту; висвітлює різницю між тропами і фігурами мовлення; знайомить з фоностилїстичними та лексикостилїстичними засобами; засобами стилїстичної морфології та стилїстичного синтаксису. З огляду на специфіку підготовки фахівців, ключові проблеми дисциплїни розглядаються в бїнарній площинї зїставлення нїмецької мови з українською. У результатї вивчення курсу студент повинен умїти здїйснювати лїнгвостилїстичний аналіз тексту; проводити зїставний лїнгвостилїстичний аналіз; наводити власні приклади стилїстичних засобів; проводити структурно-семантичний аналіз образу.

Головні теми:

1. Стилїстика як філологічна наука, її генезис. Предмет та завдання стилїстики. Мікро- та макростилїстика.
2. Базові поняття стилїстики. Поняття стилю. Функціональні стилї нїмецької мови та їх класифікація. Жанрові стилї. Індивідуальний стиль. Стилїдова риса як стилет вірний фактор. Види стилїдових рис. Стилїстичне значення слова. Компоненти стилїстичного значення. Стилїстичне забарвлення та суб'єктивні конотації тексту. Стилїстична норма.
3. Стилїстичне використання лексичного складу нїмецької мови. Стилїстична диференціяція словника сучасної нїмецької мови: стилїстично нейтральна та стилїстично маркована лексика. Питання вибору слова. Загальномовна та контекстуальна синонімія.

Використання характерологічної лексики (архаїзми, неологізми, іноземні слова, фахова лексика, діалектизми, жаргонізми) для створення в тексті різних колоритів.

4. Стилістичне використання фразеологізмів. Стилістична класифікація німецької фразеології. Стилістичні функції нейтральної та експресивної фразеології в тексті. Модифікація фразеологічних сполучень в тексті як засіб посилення стилістичного ефекту. Види okazionalnoї модифікації фразеологізмів.
5. Стилістичне використання структури німецького речення. Стилістичний порядок слів німецького речення: початкова позиція та кінцева позиція певних членів речення. Порухення рамкової структури речення як стилістичний засіб посилення певної думки. Поняття відокремлення та його варіанти. Абсолютне відокремлення певних членів речення. Відокремлена прикладка та її стилістичне використання в тексті. Парантеза як специфічний вид відокремлення, її поліфункціональність.
6. Лексико-синтаксичні фігури. Перерахування та його види. Ампліфікація та градація як особливі види перерахування. Унаочнення зображення – головна функція перерахування. Повтор та його різновиди. Стилістична поліфункціональність повтору. Синтаксичний паралелізм та його стилістичні можливості. Паралелізм у поетичному тексті – канонічний прийом світової поезії. Фігури контрасту: антитеза та хіазми. Антоніми у складі лексичної антитези. Архітектонічна функція антитези. Хіазм як експресивний засіб у тексті.
7. Образні засоби німецької мови. Поняття образності та унаочнення. Порівняння та його види. Поняття *tertium comparationis*. Стилістичні функції порівняння в тексті. Тропи: метафора, метонімія та їх різновиди. Стилістичні функції цих тропів. Епітет та його види. Дві головні функції епітета: конкретизуючи та оцінювальна. Перифраз як описовий засіб. Логічні та образні перифрази. Види перифразу: гіпербола, літота, евфемізм.
8. Мовні засоби гумору та сатири. Гра слів на основі багатозначності та омонімії слів та виразів. Гра слів на основі звукового співпадіння та звукоподібності. Можливості алогічних сполучень на різних рівнях мови викликати ефект несподіваності. Оксиморон, зевгма та комічне перерахування як засоби, побудовані на лексико-синтаксичному алогізмі. Два типи парадоксу. Невідповідність форми і змісту як засіб створення гумористичного ефекту. Порухення типу як поєднання елементів різного стилістичного забарвлення. Пародія як невідповідності змісту чи форми відповідного твору.
9. Стилістичне використання фонетичної організації німецької мови. Поняття ритмомелодики мови. Стилістичні функції інтонації. Звукомелодика: асонанс, алітерація.

10. Проблема макростилістики. Загальні поняття макростилістики: текст, контекст, композиція, архітектоніка. Типологія композиційно-мовленнєвих форм. Три види чужої мови: пряма, непряма та невласне-пряма.

Рекомендована література:

1. Брандес М. П. Стилистика немецкого языка.– М.: Высшая школа, 1990.
2. Ляшенко Т. С. Функціональна стилістика німецької мови : навчальний посібник для студентів / Т. С. Ляшенко. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. – 112 с.
3. Fleischer W., Michel G., Starke G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. 2.Aufl.– Frankfurt am Main; Berlin; Bern; New York; Paris; Wien: Lang, 1996.
4. Glušak T. S. Funktionalstilistik des Deutschen. – Minsk, 1981.
5. Naer N. M., Stilistik der deutschen Sprache, Москва „Высшаяшкола” 2006.
6. Lysetska N., Heidemeyer V. Stilistik der deutschen Sprache. – Луцьк, 2009.
7. LysetskaN. Funktionalstilistik . – Луцьк, 2009.
8. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik, Moskau 1975.

3. Зіставна фразеологія

Курс передбачає ознайомлення з предметом, завданнями, головними теоретичними положеннями та терміносистемою контрастивної фразеології на матеріалі української та німецької мов. На лекціях з'ясується складна семантична структура фразеологічних одиниць у зіставному аспекті, дивергентні та конвергентні риси в фразеологіях зіставлюваних мов на семантичному та структурному рівнях, поняття міжмовної фразеологічної еквівалентності, її типів та способів мовної реалізації, виокремлюються особливості фразеологічної системи німецької та української мов, зумовлені екстралінгвальними та внутрішньомовними чинниками. Аналізуються способи німецько-українського та українсько-німецького перекладу фразеологічних одиниць у художніх, публіцистичних та наукових текстах.

Головні теми:

1. Контрастивна фразеологія як лінгвістична дисципліна.
2. Головні теоретичні підходи до фразеології.
3. Українська та німецька фразеографія.
4. Визначення і головні ознаки фразеологізмів.
5. Міжмовна фразеологічна еквівалентність.

6. Кількісна і якісна фразеологічна еквівалентність.
7. Головні структурні типи українських та німецьких фразеологізмів.
8. Тематичні групи українських та німецьких фразеологізмів.
9. Джерела поповнення фразеологізмів.
10. Універсальне та ідіотнічне у фразеології.
11. Способи перекладу фразеологізмів.
12. Фразеологічні модифікації.

Рекомендована література:

1. Добровольский Д.О. Сопоставительная фразеология (на материале германских языков). – Владимир, 1990. – 79 с.
2. Зорівчак Р. П. До методології вивчення фразеологічних одиниць у контрастивних дослідженнях / Р. П. Зорівчак // Нариси з контрастивної лінгвістики / за ред. Ю. О. Жлуктенка . – Київ : Наук. думка, 1979. – С. 59-65.
3. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія : (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). – Львів : Вид-во при Львів. ун-ті “Вища шк.”, 1983. – 176 с.
4. Сулим В. Т. Узуальна дивергентність дієслівних фразеологізмів у національних варіантах сучасної німецької мови : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук. : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Сулим Володимир Трохимович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 1994. –21 с.
5. Сулим В. Т. Фразеологічна диглосія національних варіантів сучасної німецької літературної мови / В. Т. Сулим // Іноземна філологія. – Львів, 1992. – Вип. 103. – С. 61 - 67.
6. Burger H. Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2003.
7. Burger H., Buhofer A./ Sialm A. Handbuch der Phraseologie. Berlin, New York: de Gruyter, 1982.
8. Dobvol'skij D. Phraseologie und sprachliches Weltbild. Vorarbeiten zum Thesaurus der deutschen Idiomatik. In: Földes, C. (ed.) Deutsche Phraseologie in Sprachsystem und Sprachverwendung. Wien: edition Praesens, 1992. – S. 171-195.
9. Fleischer, Wolfgang: Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1997.
10. Palm Ch. Phraseologie. Eine Einführung. – Tübingen: Niemeyer, 1997.
11. Römer Chr., Matzke B. Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung. – Tübingen: Narr, 2005.

12. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1992.
13. Stepanova M. D., Černyševa I. I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Moskau, 1986.

4. Контрастивна граматика

Курс передбачає ознайомлення з предметом, завданнями, головними теоретичними положеннями та терміносистемою контрастивної граматики на матеріалі української та німецької мов. На лекціях з'ясовуються проблеми типологічної класифікації мов, мовних універсалій, методи контрастивних досліджень. Аналізуються морфологічна система, граматичні категорії роду, числа і відмінка, детермінованості у німецькій та українській мові, дієслівні категорії часу, виду, стану і способу; синтаксичні системи обох мов, засоби вираження заперечення. Випрацьовуються навички застосування контрастивного аналізу граматичних структур німецької та української мов.

Головні теми:

1. Предмет контрастивної лінгвістики та дискусійні питання пов'язані з ним.
2. Властивості мови що виявляються внаслідок зіставлення її з іншою мовою.
3. Об'єкт контрастивного мовознавства. Зміст і завдання контрастивної лінгвістики.
4. Внесок українських вчених у контрастивну лінгвістику. Особливості погляду на контрастивну лінгвістику американських та західноєвропейських вчених.
5. Мовна типологія.
6. Універсалії та їх різновиди.
7. Індукція та дедукція в контрастивній лінгвістиці.
8. Сутність та мета зіставного методу.
9. Мова-еталон та вимоги до неї.
10. Аспекти зіставлення морфологічних систем мов.
11. Основна одиниця контрастивного вивчення мов на морфологічному рівні.
12. Характеристика способів вираження граматичних значень в німецькій та українській мовах.
13. Зв'язок граматичних категорій з типом мови.
14. Вираження формального характеру граматичної категорії роду в німецькій та українській мовах.
15. Характеристика відмінностей у структурі, значенні та способах вираження категорій числа в німецькій та українській мовах.
16. Відмінності у структурі відмінкових систем німецької та української мов.

17. Категорія детермінації, її сутність та формальні засоби вираження.
18. Об'єктивний і граматичний час. Семантична структура граматичних часів. Градеми характерні для відносного часу.
19. Поліфункціональність деяких градем в німецькій та українській мовах.
20. Аспектуальність і граматична категорія виду. Вираження категорії виду в українській мові. Засоби вираження аспектуальності у німецькій мові.
21. Універсальна теорія стану.
22. Категорія способу у німецькій та українській мовах.
23. Типи порядку слів в німецькій та українській мовах.
24. Особливості актуального членування речень в німецькій та українській мовах.
25. Двоскладні та односкладні речення в німецькій та українській мовах.
26. Відмінності у вираженні заперечення в німецькій та українській мовах.

Рекомендована література:

1. Бондарко А. В. Интерпретационный компонент языковых значений и понятие эквивалентности в сопоставительной лингвистике. – Zeitschrift für Slavistik. 1990. – №4
2. Вихованець І. Р. Нариси функціонального аналізу української мови / І. Р. Вихованець. – Київ : Наук. думка, 1992.
3. Гак. В. Г. О контрастивной лингвистике. (Новое в зарубежной лингвистике. - Вып. XXV. Контрастивная лингвистика. - М., 1989.
4. Жлуктенко Ю. О. Контрастивна лінгвістика : проблеми і перспективи / Ю. О. Жлуктенко, В. Н. Бублик // Мовознавство. – 1976. – № 4. – С. 3-15.
5. Жлуктенко Ю. О. Контрастивний аналіз як прийом мовного дослідження. Нариси з контрастивної лінгвістики. – К.: Наукова думка, 1979.
6. Кёрквуд Г. У. Перевод как основа контрастивного лингвистического анализа. Новое в зарубежной лингвистике. – М. 1989. Вып. XXV. Контрастивная лингвистика
7. Кочерган М. П. Контрастивна семантика на порозі нового тисячоліття. Проблеми зіставної семантики. – К. 2001 Вип.5
8. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. – К. 2006
9. Нариси з контрастивної лінгвістики : зб. наук. праць / відп. ред. Ю. О. Жлуктенко. – Київ : Наук. думка, 1979. – 196 с.
10. Ярцева В. Н. Контрастивная лингвистика. Лингвистический энциклопедический словарь. – М. 1990

11. Deutsch-polnische kontrastive Grammatik. Bd. I; Bd. II; (U. Engel, D. Rytel-Kuc) Heidelberg: Groos 1999.
12. Helbig G. (2000): „Deutsch als Fremdsprache. Kontraste zwischen Einzelsprachen“. In: DaF (HSK:19,1) Kap 6

5. Лексикологія сучасної німецької мови

Курс передбачає ознайомлення з предметом, завданнями, головними теоретичними положеннями та терміносистемою лексикології сучасної німецької мови. Курс формує у студентів наукове уявлення про системний характер лексики німецької мови, висвітлює головні способи номінації в мові, знайомить з традиційними й новітніми теоріями лексичного значення, особливостями формування і структури лексичного значення, парадигматичних угруповань лексики, можливостями збагачення лексичного складу (словотворення, зміна лексичного значення, запозичення, утворення фразеологічних одиниць), її соціальним та територіальним поділом, основними типами словників; розвиває вміння оперувати основними поняттями лексикології, кваліфіковано аналізувати лексичне значення слова, особливості процесів формування похідних та фразеологічних одиниць, підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди, формувати тематичні групи, лексико-семантичні поля, визначати соціальну та територіальну приналежність лексичної одиниці, користуватися різними типами словників, застосовувати у практиці німецько-українського та українсько-німецького перекладу адекватні методи аналізу і добору лексики.

Головні теми:

1. Лексикологія у системі мовознавчих наук. Завдання лексикології.
2. Розвиток лексикології як науки.
3. Методи лексикологічного аналізу.
4. Проблеми дефініції слова. Характерні ознаки слова.
5. Поняття морфем. Види морфем. Дистрибуція морфем.
6. Мотивація. Види мотивації. Псевдомотивація.
7. Теорії лексичного значення.
8. Мовний знак та його моделі.
9. Типи лексичного значення. Потенційне та актуальне значення.
10. Семантична структура слова.
11. Багатозначність та омонімія.

12. Когнітивна семантика. Ментальний лексикон. Мовне знання в ментальному лексиконі.
13. Семантичні ознаки і прототипи.
14. Поняття парадигматики й синтагматики. Парадигматичні відношення лексики.
15. Ієрархічні відношення в системі лексики. Гіпер-гіпонімія. Меронімія.
16. Відношення тотожності. Синонімія, референційна тотожність. Види лексичних синонімів.
17. Відношення протилежності (полярності). Лексичні антоніми, їх структурний і семантичний поділ.
18. Лексико-семантичні групи. Теорія поля. Лексико-граматичні, понятійні, семантичні поля.
19. Лексико-семантична валентність та дистрибуція. Лексична сполучуваність.
20. Зміна лексичного значення, його звуження і розширення.
21. Неологізми, архаїзми та історизми.
22. Перенос значення. Метафора, метонімія, синестезія, синекдоха.
23. Евфемізми.
24. Лексичні запозичення. Причини запозичень. Періодизація та класифікація запозичень.
25. Німецький пуризм, його види та часові рамки.
26. Типи словотворення.
27. Словоскладання. Деривація. Експліцитна та імпліцитна деривація.
28. Конверсія. Синтаксичний словотвір. Зрощення. Скорочення. Види скорочень.
29. Національна літературна мова, розмовна мова, територіальні діалекти. Класифікація німецьких діалектів.
30. Німецька мова в Німеччині, Австрії, Швейцарії.
31. Загальноновживана лексика. Соціолекти. Професіоналізми. Жаргонізми. Сленг. Молодіжний сленг.
32. Терміни. Ознаки термінів. Функції термінів.
33. Ознаки фразеологізмів. Відмінності між стійкими та вільними словосполученнями.
34. Принципи класифікації фразеологізмів. Структурні, структурно-семантичні та функціональні класифікації фразеологізмів.
35. Предмет та завдання лексикографії. Типологія словників німецької мови.

Рекомендована література:

1. Віталіш Л.П., Максимчук Б.В., Сулим В.Т. Лексикологія німецької мови як другої іноземної. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 167 с.
2. Девкин В. Д. Немецкая лексиграфия: Учебное пособие для вузов- М.: Высшая школа, 2005.- 670 стр.
3. Лавриненко Г. Я. Вступ до порівняльної лексикології німецької та української мов [Текст]: навч. посіб. / Галина Яківна Лавриненко, Олександр Леонідович Лавриненко. - Луцьк : Волин, нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. - 176 с. - (Посібники та підручники ВНУ імені Лесі Українки).
4. Степанова М.Д. Лексикология современного немецкого языка: Учеб.пособие для пед.вузов (гриф)- М.: Академия, 2003.- 256 стр.
5. Ольшанский И.Г. Лексикология: Современный немецкий язык: Практикум: Учеб.пособие для вузов (гриф)- М.: Академия, 2006.- 160 стр.
6. Шевелева Л.В. Лексикология современного немецкого языка: Курс лекций: Учеб.пособие- М.: Высшая школа, 2004.- 240 стр.
7. Burger H. Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. – Berlin: Erich Schmidt Verlag, 1998.
8. Erben Jh. Einführung in die deutsche Wortbildungslehre. – Berlin: Erich Schmidt, 2000.
9. Fleischer W., Barz J. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Unter Mitarbeit von M. Schröder. – Tübingen: Niemeyer, 1992.
10. Hinka B. I. Lexikologie der deutschen Sprache. – Ternopil: Nationale Pädagogische Wolodymyr-Hnatjuk-Universität Ternopil, 2008.
11. Koß G. Namenforschung. Eine Einführung in die Onomastik. – Tübingen: Niemeyer, 1996.
12. Lohde M. Wortbildung des modernen Deutschen. Ein Lehr- und Übungsbuch. – Tübingen: Narr, 2006.
13. Lutzeier P. R. Lexikologie: Ein Arbeitsbuch. – Tübingen: Stauffenberg, 1995.
14. OGuy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. – Winnyts'a: Nowa knyha, 2003.
15. Römer Chr., Matzke B. Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung. – Tübingen: Narr, 2005.
16. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1987.
17. Schwarze Chr./ D. Wunderlich (Hrsg.): Handbuch der Lexikologie. –Königstein/Ts.: Athenäum, 1985.
18. Stepanova M. D., Černyševa I. I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Moskau, 1986.

6. Історія німецької мови

Курс історії німецької мови належить до циклу фундаментальних дисциплін із іноземної філології, передбачає попереднє засвоєння курсів вступу до загального мовознавства та основ наукових досліджень. У курсі висвітлюються проблеми періодизації історії мови, особливості фонології і фонетичних процесів на всіх етапах розвитку німецької мови, граматична структура мови - від давнини до її сучасного стану, виникнення і відмирання граматичних категорій, процес еволюції лексичної системи мови та закономірності змін синтаксичної структури словосполучення і речення.

Головні теми:

1. Предмет і завдання історії німецької мови.
2. Методи історичного дослідження мови. Порівняльно-історичний метод.
3. Фактори і типи мовних змін.
4. Періодизація історії німецької мови.
5. Становлення німецької мови в староверхньонімецький (ствн.) період.
6. Староверхньонімецькі . діалекти, їхні спільні та відмінні риси.
7. Пам'ятки писемності ствн. періоду та їхні особливості.
8. Основні риси системи голосних ствн. мови у порівнянні з голосними германської прамови.
9. Система довгих голосних. Система коротких голосних.
10. Дифтонги. Процеси монофтонгізації дифтонгів та дифтонгізації монофтонгів.
11. Чергування голосних у ствн. мові: апофонія (аблаут), метафонія (умлаут), фрактура (переломлення).
12. Явища та процеси у системі приголосних у ствн. мові. Західногерманська гемінація (подвоєння).
13. Друге пересування приголосних і його прояви у різних діалектах. Система ствн. приголосних як результат другого пересування приголосних..
14. Морфологічна структура іменника у ствн. мові: граматичні категорії, морфологічна класифікація, типи відмін, характерні риси відмінювання.
15. Морфологічні типи відмінювання займенників у ствн мові. Розвиток артикля.
16. Морфологія прикметника та прислівника у ствн. мові. Типи відмін прикметника. Вживання сильної та слабкої форм прикметника.
17. Утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників.
18. Морфологія числівників ствн. мови. Відмінювання числівників.

19. Морфологія дієслова. Граматичні категорії дієслова і їх розряди. Категорія часу і її зв'язок з категорією виду. Розвиток аналітичних часових форм. Категорія способу. Іменні форми дієслова.
20. Морфологічні типи дієслів. Сильна дієвідміна. Апофонічні ряди. Слабка дієвідміна. Відмінювання сильних та слабких дієслів у теперішньому та минулому часі. Неправильні дієслова. Претерито-презентні дієслова, їх етимологія та відмінювання.
21. Будова речення у ствн. мові. Складносурядне та складнопідрядне речення. Порядок слів у підрядному реченні.
22. Словотвір та лексичний склад ствн. мови. Типи та засоби словотвору. Зміни у значеннях слів. Пам'ятки середньовісньонімецького періоду, їх жанри.
23. Територіальні діалекти та тенденції їх розвитку у середньовісньонімецький період.
24. Фонетика середньовісньонімецької (середвн.) мови. Розширення складу фонем мови.
25. Зміни у фонемному складі слів. Розвиток умлаута в середвн. мові. Редукція ненаголошених голосних. Еволюція дифтонгів. Фонетичні та фонологічні зміни приголосних у середвн. мові.
26. Зміни у відмінюванні прикметників та займенників, викликані редукцією ненаголошених голосних.
27. Збільшення групи сильних дієслів з умлаутом у презенс індикатив. Перебудова системи слабких дієслів у бік її уніфікації, зближення системи закінчень слабких і сильних дієслів.
28. Граматизація умлаута при вираженні категорії способу. Отримання умлаута претерито-презентними дієсловами. Розвиток аналітичних часових форм.
29. Будова речення у середньовісньонімецькій мові. Позиція присудка. Формулювання заперечення. Розвиток дієслівної рамки.
30. Словотвір та лексичний склад середвн. мови. Збагачення лексичного складу у середвн. мові.
31. Критерії відмежування ранньовісньонімецького (ранньовн.) періоду. Хронологічні рамки та діалекти.
32. Літературні пам'ятки ранньовнм. періоду.
33. Розвиток орфографічних норм.
34. Фонологічна структура ранньовн. мови. Монофтонгізація дифтонгів. Зміна дистрибуції коротких і довгих голосних. Подовження коротких голосних у відкритому складі. Скорочення довгих голосних у закритому складі.
35. Фонетичні та фонологічні зміни приголосних у ранньовн. мові.

36. Морфологічна структура ранньовн. мови. Встановлення трьох типів відмінювання іменників.
37. Зміни у відмінюванні займенників та прикметників. Диференціація різних відмін прикметників у зв'язку з розвитком монофлексії.
38. Спрощення системи відмінювання сильних дієслів. Скорочення числа претерито-презентних дієслів. Розвиток системи часових форм.
39. Синтаксичні зміни у ранньовн. мові
40. Словотвір та словниковий склад ранньовн. мови. Зміни у значеннях. Нові типи словотвору. Запозичення з інших мов. Словникові нововведення Мартіна Лютера.

Рекомендована література

1. Бублик В.Н. Історія німецької мови. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004.
2. Левицький В.В. Основи германістики. – Вінниця: Нова книга, 2006.
3. Левицький В.В. Історія німецької мови. Посібник для студентів ВНЗ. – Вінниця: Нова книга, 2007.
4. Braune, Wilhelm; Reiffenstein, Ingo. Althochdeutsche Grammatik. 15. Aufl. – Tübingen: Max Niemeyer, 2004.
5. Maхymtschuk, Bohdan, Petrashchuk, Natalija. Lehr- und Übungsbuch zur Geschichte der deutschen Sprache. – Lwiw: LNU, 2003.
6. Paul, Herman; Wiehl, Peter; Grosse, Siegfried. Mittelhochdeutsche Grammatik. 23. Aufl. – Tübingen: Max Niemeyer, 1989.
7. Zadorožnyi B. M. Geschichtliche Laut- und Formenlehre des Deutschen. – Lwiw, 1987.

7. Теоретична граматики сучасної німецької мови

Курс теоретичної граматики є логічним продовженням теоретичних курсів із загального мовознавства, вступу до германської філології, історії мови і лексикології, частково базується на практичній граматиці, яку студенти вивчають протягом трьох попередніх років. Курс висвітлює основні проблеми морфології, проблеми частин мови і включає нові аспекти вивчення цього питання, висвітлює основні одиниці синтаксису, їхню класифікацію, синтаксичні зв'язки і включає нові напрямки вивчення синтаксичної будови мови. До курсу внесено теоретичні питання, що вивчаються в межах функціональної граматики, наприклад, проблеми функціональної морфології і синтаксису, функціонально-семантичні поля, функціонально-семантичний зв'язок лексики та граматики.

Головні теми:

1. Предмет, мета і завдання теоретичної граматики.
2. Дихотомія мови: мова і мовлення.
3. Поняття мовної системи. Структура мови. Знаковий характер мови.
4. Парадигматика та синтагматика.
5. Синхронія та діяхронія.
6. Функції мови.
7. Методи аналізу граматичних одиниць.
8. Теорія валентності і рівні аналізу.
9. Реалізація семантичної та синтагматичної потенції дієслів у реченні.
10. Теорія функціонально-семантичних полів.
11. Полісемія і синонімія в граматиці.
12. Теорія бінарних опозицій.
13. Дієслівна категорія часу.
14. Категоризація та поняття граматичної категорії.
15. Об'єктивний та граматичний час.
16. Система темпоральних форм індикатива.
17. Лексичні та синтаксичні маркери темпоральності.
18. Комунікативний потенціал темпоральних форм індикатива.
19. Функціональні особливості дієслівних форм презенса та футурума I.
20. Граматичний статус перфекта. Протиставлення – перфект/претеріт на функціональному рівні.
21. Конституенти поля модальності. Категорія дієслівного способу: індикатив, кон'юнктив, імператив.
22. Семантика та функції кон'юнктива II (претеріт та плюсквамперфект). Форма würde+інфінітив як альтернатива кон'юнктиву II та футуруму I кон'юнктива.
23. Модальні дієслова: семантика та функції;
24. Засоби вираження аспектуальної семантики в німецькій мові.
25. Семантична класифікація дієслів.
26. Лексико-семантична категорія акціональності. Лексичні, словотвірні та синтаксичні засоби вираження акціональної семантики. Результативні предикати.
27. Система станових протиставлень. Актив/ werden -пасив/статив. Проблема безособового пасиву; Zustandsreflexiv; Bekommen-пасив.
28. Конкурентні форми пасиву.

29. Граматичні параметри дієприкметників I та II. Станова маркованість. Імплицитна темпоральність. Акціональна семантика дієприкметників.
30. Синтаксичні функції дієприкметникових груп. Проблема ад'єктивації дієприкметників.

Рекомендована література

1. Duden. Grammatik. 7. völlig neu erarbeitete und erweiterte Auflage. – Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich, 2005.
2. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik. Dritte Auflage. – Stuttgart-Weimar: Verlag J. Metzler, 1994.
3. Engel M. Deutsche Grammatik. – Heidelberg: J. Groos-Verlag, 1988.
4. Grundzüge einer deutschen Grammatik. – Berlin: Akademie-Verlag, 1981.
5. Helbig G., Buscha J. Deutsche Grammatik. – Leipzig, Berlin, München, 2001.
6. Thieroff R. Das finite Verb im Deutschen. Tempus-Modus-Distanz. – Tübingen, 1992.
7. Zifonun G u.a. Grammatik der deutschen Sprache. Bd. 3. – Berlin, New York: W. de Gruyter, 1997.

8. Методика вивчення іноземної мови

Головні теми:

1. Методика вивчення іноземних мов як наука. Зв'язок методики із суміжними дисциплінами.
2. Базові методичні категорії: принцип, метод, методична система, методичний прийом.
3. Засоби навчання, їх типи та можливості використання на різних ступенях навчання.
4. Методи вивчення іноземних мов: цілі, зміст і принципи навчання.
5. Сучасні методичні принципи викладання іноземних мов.
6. Чотирикомпонентна мета вивчення іноземних мов у середніх навчальних закладах.
7. Поняття іншомовної комунікативної компетенції.
8. Основні та факультативні компоненти навчально-методичного комплексу з іноземної мови для СНЗ.
9. Методика формування фонологічної компетенції. Основні типи і види вправ для формування фонологічної компетенції.
10. Методика формування іншомовної граматичної компетенції. Мета і зміст навчання граматичного матеріалу у СНЗ.
11. Поняття «активний» і «пасивний» граматичний мінімум. Типи і види вправ для засвоєння граматичних структур активного та пасивного граматичного мінімуму.

12. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. Різні способи семантизації лексичних одиниць.
13. Етапи роботи з лексичним матеріалом.
14. Типи і види вправ для засвоєння лексичного мінімуму. Поняття «активний», «пасивний» та «потенційний» лексичний мінімум.
15. Мета, зміст і методика формування іншомовної компетенції в аудіюванні.
16. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності. Труднощі аудіювання. Способи презентації аудіотекстів Система вправ для навчання аудіювання. Різні способи перевірки розуміння аудіотекстів.
17. Загальні та відмінні характеристики діалогічного і монологічного мовлення, їх урахування в процесі навчання. Функціональні типи діалогу та монологу.
18. Методика формування компетенції в діалогічному та монологічному мовленні.
19. Методика формування компетенції в читанні. Мета і зміст навчання читання у СНЗ. Класифікація видів читання. Робота з текстом для читання. Способи перевірки розуміння прочитаного.
20. Методика формування компетенції в письмі. Мета і зміст навчання письма як виду мовленнєвої діяльності. Система вправ для навчання письма.
21. Організаційні форми навчально-виховного процесу з іноземної мови в СНЗ. Урок як основна форма навчання. Вимоги до сучасного уроку іноземної мови, типологія уроків. Структура уроку, особливості уроку на різних ступенях навчання.
22. Контроль у навчання іноземних мов: функції, види, форми. Вимоги до контролю знань, навичок і вмінь з іноземної мови у СНЗ.
23. Тест як засіб контролю: структура, типи, види, методика використання.
24. Планування навчально-виховного процесу з іноземної мови. Види планів. Особливості планування уроків іноземної мови на різних ступенях навчання.
25. Індивідуалізація процесу вивчення іноземних мов у СНЗ.

Рекомендована література

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник./Кол.авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002.
2. Панова Л.С., Андрійко І.Ф. та ін. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Підручник. –К.: Академія, 2010.
3. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Посібник./ Кол.авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2004.

4. Bausch K.-R., Christ H., Krumm H.-J.(Hrsg).Handbuch Fremdsprachenunterricht.- Tübingen und Basel: A.Francke Verlag, 2003.
5. Huneke H.-W., Steinig W. Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung. – Erich-Schmidt-Verlag, 2002.
6. Neuner G., Hunfeld H.: Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Fernstudieneinheit.4, 2000.
7. Roche J. Interkulturelle Sprachdidaktik. Eine Einführung. – Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2001.
8. Rösler D. Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung.- Stuttgart/Weimar: Verlag J.B.Metzler, 2012.
9. Storch G. Deutsch als Fremdsprache – Eine Didaktik. – München: W.Fink, 2009.

9. Основи лексикографії

Курс передбачає формування базових теоретичних знань з лексикографії, розкриття основних аспектів змісту поняття "лексикографія": історія лексикографії; теорія лексикографії як самостійної лінгвістичної дисципліни; практична лексикографія.

Курс формує у студентів наукове уявлення про базові поняття, концепції і принципи лексикографії, знайомить з аспектами лексикографічного опису слова, типами інформації в словнику, метамовою словника, його макро- і мікроструктурою, функціями словників та параметрами їхньої класифікації та ін. В галузі історії лексикографії студенти отримують відомості про історію словникової справи в німецькомовних країнах і в Україні та історії вирішення типових лексикографічних проблем. В галузі практичної лексикографії студенти набувають навичок аналізу словникових творів різних типів, аналізу словникової статті та навичок практичної роботи по складанню словникової статті.

Головні теми:

1. Umriss des Arbeitsgebietes Lexikographie
2. Wörter im Lexikon
3. Wissensorganisation und Wissensermittlung
4. Wörterbuchvielfalt
5. Wörterbuchbenutzung
6. Wörterbuchgeschichte
7. Deutsch-ukrainische und ukrainisch-deutsche Wörterbücher
8. Wörterbücher im Zeitalter des Internets
9. Lexikographische Praxis

Рекомендована література:

1. Гінка Б. І. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари. Тернопіль: ТНПУ, 2008.
2. Девкин В. Д. Немецкая лексикография. М.: Высшая школа, 2005.
3. Дубичинский В. В. Искусство создавать словари. Харьков: ХГПУ, 1994.
4. Кровицька О. Українська лексикографія: теорія і практика. - Л.: Інститут українознавства НАНУ, 2005.
5. Огуй О. Д. Лексикологія німецької мови. Вінниця, Нова книга, 2003.
6. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart,
7. Hausmann F. J. u a. Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie. Berlin/New York, 1989.
8. Kühn I. Lexikologie. Eine Einführung. (Germanistische Arbeitshefte; 35). – Tübingen: Niemeyer, 1994.
9. Schlaefel M. Lexikologie und Lexikographie. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2002.
10. Stepanova M. D., Černyševa I. I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Moskau, 1986.

10. Соціолінгвістика

Курс знайомить з предметом, завданнями, головними теоретичними положеннями та поняттями соціолінгвістики. Курс формує у студентів наукове уявлення про лінгвістичний вибір у багатомовних спільнотах; варіативність та зміни в мові; знайомить з варіантами німецької мови; подає порівняльну характеристику основних варіантів німецької мови; розглядає регіональну варіативність німецької мови Німеччини. Курс формує уміння студентів перекладати тексти з соціально- або культурномаркованими одиницями.

Головні теми:

1. Предмет соціолінгвістики.
2. Основні питання і проблеми соціолінгвістики.
3. Історія соціолінгвістики.
4. Зв'язок соціолінгвістики із іншими дисциплінами. Методи соціолінгвістики.
5. Мова і суспільство. Мова і культура. Функції мови.
6. Мова і національна ментальність.
7. Система кореляцій між мовними і суспільними процесами.
8. Соціальна типологія мов.
9. Типологія мовних ситуацій в різних країнах світу.

Рекомендована література:

1. Дяків Х. Ю. Навчальний посібник «Лінгвокраїнознавство німецькомовних країн. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, Малий видавничий центр факультету іноземних мов, 2014. – 155 с.
2. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики : монографія / Ф. С. Бацевич. – Львів, 2010. – 336 с.
3. Беликов В.И., Крысин Л.П. Социоллингвистика. – М., 2001.
4. Вахтин Н.Б., Головкин Е.В. Социоллингвистика и социология языка. – Уч. пос. – Санкт-Петербург, 2004.
5. Жлуктенко Ю. А. Социальная лингвистика и общественная практика / Ю. А. Жлуктенко : под ред. О. Е. Семенца. – Київ : Вища шк., 1988. – 166 с.
6. Загнітко А. Основи психолінгвістики / А. Загнітко, М. Михальченко. – Донецьк : ДонНУ, 2008. – 234 с.
7. Карасик В. Язык социального статуса. – М., 2002.
8. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики. – К., 2010.
9. Мацюк Г. П. До витоків соціолінгвістики: соціологічний напрям у мовознавстві : монографія / Г. П. Мацюк. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. – 212 с.
10. Мацюк Г. П. Прескриптивне мовознавство в Галичині (перша половина ХІХ століття): монографія / Г. П. Мацюк. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 373 с.
11. Мечковская Н. Б. Социальная лингвистика : пособие для студентов гуманитар. вузов и учащихся лицеев. - 2-е изд., испр. – Москва : Аспект Пресс, 2000. – 206 с.
12. Ткаченко О. Мова і національна ментальність. – К., 2006.
13. Braun P. Tendenzen in der deutschen Gegenwartssprache.- Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer. - 1993. - 265 S.

11. Країнознавство

Курс знайомить з предметом та завданнями країнознавства, створює передумови для успішної міжкультурної комунікації, сприйняття, розуміння та правильного тлумачення певних культурних зразків, норм, що заковдані у відповідних німецькомовних спільнотах. Знайомить з особливостями мови та мовної поведінки певних груп суспільства (мова чоловіків та жінок, молоді, мігрантів та ін.) та особливостями національних варіантів німецької мови (австрійський та швейцарський варіант) у порівнянні з літературною німецькою мовою. Результатом вивчення курсу повинно стати розуміння реалій сьогодення, вміння адекватно сприймати ментальність народів, мова яких вивчається, їх систему цінностей, особливості пізнання сучасного світу, його минулого та майбутнього; вміння використовувати знання фактичних даних про країни, що вивчаються, для аргументації

власної думки, знання принципів ведення міжкультурного діалогу; вміння адекватно реагувати в процесі міжкультурного спілкування.

Головні теми:

1. Begriffserläuterungen: Dialekt, Regiolekt, Soziolekt, Varietät, Variante, Standarddeutsch.
2. Dialekte im deutschen Sprachraum.
3. Sprachliche Probleme von Migranten in Deutschland.
4. Jugendsprache im Spiegel der Zeit: Spezifika eines Soziolekts.
5. Phonetische, phonologische, morphologische, lexikalische, syntaktische und pragmatische Besonderheiten der österreichischen Variante des Deutschen.
6. Phonetische, phonologische, morphologische, lexikalische, syntaktische und pragmatische Besonderheiten der schweizerischen Variante des Deutschen.
7. Was ist Standarddeutsch?
8. Nationale Varietäten und Identitäten im deutschen Sprachraum.
9. Deutsche Bundesländer.

Рекомендована література:

1. Böhler, M. (1992): „Schweizer Literatur im Kontext deutscher Kultur unter dem Gesichtspunkt einer ‚Ästhetik der Differenz‘“, in: Mishima, K./Tsuji, H. (Hrsg.): Dokumentation des Symposiums ‚Interkulturelle Deutschstudien‘ in Takayama/Japan 1990, München: iudicium, 229-250.
2. Bredella, L. (1993/2003): „‘Ästhetisches Lesen‘ als Lernziel des Fremdsprachenunterrichts?“ in: Bausch, K.-R. /Christ, H. /Krumm, H.-J. (Hrsg.): Tübingen: Francke, 37-44.
3. Bredella, L. (1996): „Warum literarische Texte im Fremdsprachenunterricht. Die anthropologische und pädagogische Bedeutung des ästhetischen Lesens“, in: Börner, W. /Vogel, K. (Hrsg.) (1996): Texte im Fremdsprachenerwerb, Tübingen: Narr, 127-151.
4. Bredella, Lothar et al. (Hg.) (2000): Fremdverstehen zwischen Theorie und Praxis. Aus dem Graduierten-Kolleg ‚Didaktik des Fremdverstehens‘, Tübingen: Narr.
5. Burwitz-Melzer, E. (1998): „Literatur im Fremdsprachenunterricht: Ist der Boom schon vorbei? Ein Blick auf Materialien aus Großbritannien“, Praxis der fremdsprachlichen Unterrichts 2, 145-152.
6. Eggert, H./Garbe, C. (1995): Literarische Sozialisation, Stuttgart: Metzler. (TK)
7. Esselborn, K. (2002): „Neue Perspektiven auf die deutschsprachige Gegenwartsliteratur in aktuellen germanistischen Veröffentlichungen“, Jb DaF 28, 413-427.
8. Huneke, H.-W./Steinig, W. (1997): Deutsch als Fremdsprache: eine Einführung, Berlin: Erich Schmidt.

9. Köhnen, R. (1998): Wege zur Kultur. Europäischer Verlag der Wissenschaften, Frankfurt/M.: Lang.
10. Kramer, J. (1993): „Literarische Texte im Fremdsprachenunterricht?“, in: Bausch, K.-R./Christ, H./Krumm, H.-J. (Hrsg.): Texte im Fremdsprachenunterrichts als Forschungsgegenstand, Bochum: Brockmeyer, 91-96.
11. Moosmüller, A. (1997): Kulturen in Interaktion, Münster: Waxmann.
12. Ndong, N. (1992): Entwicklung, Interkulturalität und Literatur. Überlegungen zu afrikanischen Germanistik als interkultureller Literaturwissenschaft. München: iudicium.
13. Parry, C. (1993): Menschen, Werke, Epochen. Eine Einführung in die deutsche Kulturgeschichte, Ismaning: Hueber.

12. Історія художнього перекладу

Курс знайомить з предметом, завданнями, головними теоретичними положеннями та поняттями художнього перекладу як окремої дисципліни; аналізує літературознавчі аспекти художнього перекладу, висвітлює інтерпретаційні стратегії художньої літератури та мовні проблеми художнього перекладу; вивчає переклад у стародавньому світі; переклад у Середні віки та в епоху Відродження; переклад доби Романтизму та постромантизму; реалізм у перекладі; особливості німецькомовних перекладів української літератури; основні аспекти художнього перекладу в Україні в XIX та XX ст.; специфіку діяльності українських перекладачів у XIX і XX ст.; особливості перекладу в сучасній Україні.

Головні теми:

1. Основні теорії художнього перекладу: загальна теорія художнього перекладу, часткові теорії перекладу, критика художнього перекладу, літературознавча критика перекладу.
2. Суть художнього перекладу. Функції і методи художнього перекладу. Потреба збереження образів художнього твору.
3. Особливості перекладу прозових творів.
4. Проблеми поетичного перекладу.
5. Особливості перекладу драматургічних творів.
6. Перекладна література в Україні: загальний нарис.
7. Діяльність українських перекладачів у XIX ст.
8. Іван Франко як перекладач та перекладознавець.
9. Українські перекладачі XX ст.
10. Пантелеймон Куліш як перекладач.

11. Григорій Кочур як перекладач та перекладознавець.
12. Микола Лукаш як перекладач.
13. Художній переклад як націєтворчий чинник в Україні.
14. Гете в українських перекладах.
15. Найважливіші питання німецькомовної шевченкіани: переклади.
16. Переклади в сучасній Україні.
17. Переклади Біблії та їхній внесок у теорію та практику художнього перекладу.

Рекомендована література:

1. Зорівчак Р. П. Переклад як націєтворчий чинник в історично-культурологічній концепції Івана Франка / Р. П. Зорівчак // Записки НТШ / редкол.: І. Вакарчук, І. Денисюк, ... Р. Зорівчак [та ін.]. – Львів, 2005. – Т. 250 : Праці Філологічної секції / ред. тому О. Купчинський. – С. 497–517.
2. Зорівчак Р. П. Політико-культурологічна концепція Івана Франка: переклад в Україні як націєтворчий чинник / Р. П. Зорівчак // Іван Франко: дух, наука, думка, воля : матеріали Міжнар. наук. конгресу, присвяч. 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 верес. – 1 жовт. 2006 р.) / М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка ; [відп. ред. І. Вакарчук ; редкол.: Б. Бунчук, І. Гунчик, Р. Зорівчак та ін.]. – Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – Т. 1. – С. 1010–1025. – Бібліогр.: с. 1024-1025. – Проблеми перекладознавства ; *Literatura ukraińska XIX i XX wieku w kontekście europejskim* = Українська література XIX-XX століть у європейському контексті / pod redakcją L. Siryk = під ред. Л. Сірик. – Lublin: Wyd-wo UMCS, 2008. – S. 29–39.
3. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу німецької мови : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 596 с.
4. Міщенко Л. А. Теорія і практика перекладу : навчальний посібник для студентів / Л. А. Міщенко, О. М. Турченко. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 176 с.
5. Назаркевич Х.Я. Основи перекладознавства в 2 ч. Ч. 1 : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 298 с.
6. Содомора А. Від серця до серця. На шляху до історії українського перекладу / А. Содомора // Літературна Україна. – 2010. – Вип. 4. – С. 5.
7. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням / М. Стріха – Київ : Факт, 2006. – 344 с.

13. Теорія перекладу

Курс формує базові теоретичні знання з перекладу як особливого виду лінгвістичної діяльності, знайомить студентів з різними теоріями перекладу, принципами, методами та прийомами його здійснення на практиці з метою забезпечити вірний вибір перекладацької стратегії, зумовленої професійними потребами. Курс висвітлює поняття перекладацької еквівалентності та адекватності перекладу, знайомить з основними типами перекладу залежно від типу та функцій тексту, аналізує лексико-граматичні та стилістичні труднощі перекладу, основні випадки розходжень між структурою німецької та української мов. Курс розвиває вміння бачити текст з усіма його перекладацькими проблемами та аналізувати його з погляду перекладацьких стратегій, виокремлювати одиниці перекладу в тексті і адекватно відобразити їх у мові перекладу, відповідально ставитися до перекладацької роботи з огляду на автора тексту оригіналу і читача тексту перекладу.

Головні теми:

1. Головні поняття і положення лінгвістичної теорії перекладу. Переклад як специфічний процес кодування й декодування. Переклад як продукт і як процес. Стратегії перекладу. Трансформаційна теорія перекладу. Денотативна теорія перекладу. Комунікативна теорія перекладу.
2. Проблема одиниці перекладу, перекладності та еквівалентності. Теорія формальної та динамічної еквівалентності. Прагматичний інваріант. Еквівалентність та закономірні відповідники. Повна та часткова еквівалентність. Відсутність еквівалентності. Поняття одиниці перекладу, її принципова приналежність до вихідного тексту. Одиниці перекладу і система мовних рівнів. Роль тексту в системі одиниць перекладу. Проблема перекладності.
3. Шляхи досягнення перекладацької еквівалентності. Підходи до класифікації перекладацьких трансформацій. Граматичні перекладацькі трансформації. Семантико-стилістичні перекладацькі трансформації. Причини застосування перекладацьких трансформацій.
4. Лексичні аспекти перекладу. Методи перекладу реалій, власних назв. Переклад лексичних лакун. Правила транскрипції при перекладі з німецької мови. Переклад архаїзмів та неологізмів. Переклад інтернаціоналізмів, скорочень і хибних друзів перекладача. Фразеологічна одиниця як проблема перекладу. Переклад полісемантичних слів.
5. Граматичні аспекти перекладу. Означеність і неозначеність як проблема перекладу. Категорія роду і числа в німецькій та українській мовах. Переклад складених та похідних іменників. Пасивний стан як проблема перекладу. Час і вид в німецькій та українській

мовах.

6. Прагматичний аспект перекладу. Прагматичний потенціал тексту та його відтворення при перекладі. Прагматична адаптація тексту перекладу.
7. Переклад текстів різного функціонального призначення. Переклад текстів газетно-публіцистичного стилю. Переклад текстів наукового стилю. Переклад офіційно-ділової документації.
8. Стилiстичний аспект перекладу. Особливості перекладу метафор, метонiмiї, образних порiвнянь. Причини позбавлення, послаблення чи посилення образности при перекладі. Особливості перекладу повторів, паралелiзму та гри слiв. Прийоми вiдтворення iронiї при перекладі. Способи вiдтворення оцiнної та емоцiйно-забарвленої лексики.
9. Усний переклад. Послiдовний та синхронний переклад. Специфiчні труднощi при перекладі. Нотування при послiдовному перекладі. Дослiвний та описовий переклад. Стратегiї та прийоми усного синхронного перекладу.
10. Iсторичний аспект перекладознавства. Iсторiя європейського перекладознавства. Виникнення засад перекладознавчої дисциплiни. Переклади Бiблiї. Розвиток науки у середньовiччя та епоху Вiдродження. Розвиток перекладознавства у перiод класицизму i романтизму. Розвиток перекладознавства на сучасному етапi. Iсторiя усного перекладу. Iсторiя українського перекладознавства. Переклад в Україні у X – XIII ст. Розвиток перекладознавства в Україні протягом XIV – XVI ст. Переклад в Україні у XX ст.
11. Сучасні теорії перекладу сфокусовані на мовні системи. Релятивістські та універсалістичні теорії перекладу. Теорія реконструкції Дерріди та проблема неперекладності. Переклад за теорією комунікації. Каде. Нойберт. Теорія міжмовного трансферу Вілсса.
12. Сучасні теорії перекладу сфокусовані на текст. Теорія перекладацької еквівалентності. Прагматична модель перекладу. Мовленнєві акти і переклад (Сирл, Остін; Хеніг, Куссмауль).
13. Сучасні теорії перекладу сфокусовані на психолінгвістичний, функціональний та міжкультурний підхід до перекладу. Психолінгвістична теорія перекладу. Теорія фреймів і сцен (Снел-Хорнбі). Функціональний підхід до перекладу. Теорія «скопосу». Переклад – міжкультурний трансфер (Рейс, Вермеер). Переклад як діяльність експерта. Хольц-Мянтярі.
14. Проблема перекладу спеціальної термінології. Терміни в тексті. Переклад термінів відповідно до комунікативно-прагматичних параметрів тексту. Передача безеквівалентних термінів за принципом пошуку відповідників для реалій.
15. Специфіка роботи перекладача в аспекті міжкультурної комунікації. Культурно-

антропологічні засади міжкультурної комунікації. Переклад як вербальна реалізація міжкультурної комунікації. Культурна компетенція перекладача як посередника між культурами.

Рекомендована література:

1. Алексеева И. С. Профессиональное обучение переводчика: Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. – СПб.: Издательство «Союз», 2001. – 288 с.
2. Брандес М. П., Поворотов В. И. Предпереводческий анализ текста (для ин-тов и ф-тов иностр.яз.). – 3-е изд. – М.: НВИ – Тезаурус, 2001.
3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад : на матеріалі англomовних перекладів української прози / Р. П. Зорівчак. — Львів : Видавництво при Львівському державному університеті, 1989. – 215 с.
4. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Теорія і практика перекладу німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 596 с.
5. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. — М., 1990.
6. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. — М., 1999.
7. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : навчальний посібник / Віктор Коптілов. – Київ : Юніверс, 2003. – 280 с.
8. Назаркевич Х.Я. Основи перекладознавства в 2 ч. Ч. 1 : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 298 с.
9. Нямцу А. С., Гураль М. І. Типологія перекладу. Навчальний посібник. – Чернівці, Рута, 2008. – 96 с.
10. Albrecht J. Grundlagen der Übersetzungsforschung. Band 2: Übersetzung und Linguistik. Tübingen. Gunter Narr Verlag, 2005. 313.
11. Honig H. G., Kußmaul P. Strategie der Übersetzung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. – Tübingen: Narr, 1996. – 236 S.
12. Kautz, Ulrich. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium und Goethe Institut, 2002. – 632 S.
13. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. – Wiesbaden: Quelle und Meyer, 1997. – 344 S.
14. Nord C. Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse. – Heidelberg: Groos, 1995. – 285 S.

15. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. Verlag Tübingen: Narr Verlag, 5., überarb. und erweiterte Auflage 2008, 285 S.
16. Snell-Hornby, Mary/Hönig, Hans G./Kußmaul, Paul/Schmitt, Peter A.: Handbuch Translation. Tübingen. Stauffenburg Verlag, 2006. 430.
17. Witte H. Die Kulturkompetenz des Translators. Begriffliche Grundlegung und Didaktisierung. Tübingen. Stauffenburg Verlag, 2. Auflage 2007. 235.

14. Динаміка розвитку перекладацьких принципів в історичному аспекті

Курс формує базові теоретичні знання з динаміки розвитку перекладацьких принципів і теорій; знайомить студентів з предметом дисципліни та головними поняттями; інформує студентів про зародження перекладання як діяльності, етапи розвитку перекладацьких теорій; висвітлює ранні теорії перекладання, принципи перекладання у 20 ст., поняття одомашнення і відчуження, теорію перекладу у Німеччині; знайомить з українською школою перекладу, етапними працями видатних перекладознавців, лінгвістичним підходом до перекладу, підходами до поняття еквівалентності, теорією динамічної еквівалентності. Курс формує вміння розрізняти між теорією перекладу, перекладознавством та наукою перекладу, лінгвістичним та літературознавчим підходами до перекладу.

Головні теми:

1. Was ist "Übersetzen"?
2. Übersetzungstheoretische Ansätze im Altertum
3. Übersetzungstheoretische Ansätze in der Antike
4. Übersetzungstheoretische Ansätze im frühen Christentum
5. Übersetzungstheoretische Ansätze im Mittelalter
6. Übersetzungstheoretische Ansätze in der neuhochdeutschen Zeit
7. Übersetzungstheoretische Ansätze im 20. Jahrhundert
8. Übersetzung in der Ukraine aus historischer Sicht
9. Ansätze der neuen Übersetzungsentwicklung

Рекомендована література:

1. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Теорія і практика перекладу німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 596 с.
2. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. — М., 1999.
3. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : навчальний посібник / Віктор Коптілов. – Київ : Юніверс, 2003. – 280 с.

4. Назаркевич Х.Я. Основи перекладознавства в 2 ч. Ч. 1 : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 298 с.
5. Нямцу А. С., Гураль М. І. Типологія перекладу. Навчальний посібник. – Чернівці, Рута, 2008. – 96 с.
6. Koller, Werner (5. Auflage). Einführung in die Übersetzungswissenschaft. Völlig neu bearbeitete Auflage. Wiesbaden: Quelle & Meyer. 1997
7. Mary Snell-Hornby / Hans G. Höning / Paul Kußmaul / Peter A. Schmitt (Hrsg.): *Handbuch Translation*. Tübingen: Stauffenburg.
8. Reiß, Katharina / Hans J. Vermeer. Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie. Tübingen: Max Niemeyer Verlag. 1976
9. Snell-Hornby, Mary / Hans G. Höning / Paul Kußmaul / Peter A. Schmitt (Hrsg.). *Handbuch Translation*. Zweite, verbesserte Auflage. Tübingen: Stauffenburg. 1999
10. Snell-Hornby, Mary (Hrsg.): *Übersetzungswissenschaft. Eine Neuorientierung*. Tübingen: Francke. 1986
11. Stolze, Radegundi. *Übersetzungstheorien. Eine Einführung*. Tübingen: Narr. 2001

15. Основи науково-технічного перекладу

Курс вивчає історію виникнення та розвитку субмов науки та техніки, їх класифікацію; етапи перекладу науково-технічного тексту; відмінності усного та письмового перекладу науково-технічних текстів; вимоги до перекладу науково-технічних текстів природничого, технічного, гуманітарного фаху; особливості технічного тексту; анотування та реферування науково-технічних текстів; знайомить з подачею і поясненням термінів у термінологічних словниках, особливостями функціонування спеціальної лексики в неспеціальній літературі.

Головні теми:

1. Теорія науково-технічного перекладу: предмет та методика.
2. Історія науково-технічного перекладу.
3. Особливості перекладу науково-технічних текстів різних жанрів та стилів.
4. Терміни, способи їх утворення та відтворення.
5. Інтернаціоналізми та фальшиві друзі перекладача.
6. Лексичні трансформації у науково-технічному перекладі.
7. Граматичні аспекти науково-технічного перекладу.

Рекомендована література:

1. Алексеева И. С. Профессиональное обучение переводчика: Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. – СПб.: Издательство «Союз», 2001. – 288 с.
2. Брандес М. П., Поворотов В. И. Предпереводческий анализ текста (для ин-тов и ф-тов иностр.яз.). – 3-е изд. – М.: НВИ – Тезаурус, 2001.
3. Брандес М. П. Переводческая стилистика: немецкий язык: Практикум для самостоятельной работы : Учеб. пособие для студентов ин-тов и фак-тов иностр. языков. - М.: Высш. школа, 1988. - 126 с.
4. Кияк Т.Р., Огуй О. Д., Науменко А.М. Теорія і практика перекладу. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
5. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. — М., 1999.
6. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. — М., 1990.
7. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища школа, Вид-во при Київ. Ун-ті, 1982.
8. Нямцу А. С., Гураль М. І. Типологія перекладу. Навчальний посібник. – Чернівці, Рута, 2008. – 96 с.
9. Fluck H-R. Fachsprachen. – München: A. Francke Verlag GmbH, 1980. - 241 S
10. Honig H. G., Kußmaul P. Strategie der Übersetzung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. – Tübingen: Narr, 1996. – 236 S.
11. Kautz, Ulrich. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium und Goethe Institut, 2002. – 632 S.
12. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. – Wiesbaden: Quelle und Meyer, 1997. – 344 S.
13. Snell-Hornby M. et al. (Hgg.). Handbuch Translation. – Tübingen: Stauffenburg, 1999. – 432 S.

16. Мистецтво перекладу і теорія інтерпретації

Курс знайомить з уявленнями про сучасну теорію художнього перекладу, з прийомами перекладу термінів відповідно до комунікативно-прагматичних параметрів тексту та безеквівалентних термінів, пропонує термінологічний апарат сучасної науки про художній переклад; аналізує ідейно-естетичний, смисловий і емоційний задум художнього твору шляхом відтворення авторського бачення і пізнання дійсності, визначає роль деталі у цілому художньому творі; здійснює порівняльний аналіз перекладу художнього тексту та його оригіналу; подає літературний переклад різножанрових художніх творів.

Головні теми:

1. Актуальні проблеми художнього перекладу.
2. Функції і методи художнього перекладу.
3. Історія українського художнього перекладу у іменах.
4. Структура художнього твору. Критерії відповідності перекладу першотвору.
5. Проблема співвідношення деталі та цілого у художньому тексті.
6. Особливості перекладу прозових творів.
7. Особливості перекладу поетичних творів.
8. Особливості перекладу драматургічних творів.

Рекомендована література:

1. Дяків Х. Ю. Методичні вказівки з курсу «Теорія та практика художнього перекладу»./ Х. Ю. Дяків. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, Малий видавничий центр факультету іноземних мов, 2014. – 44 с.
2. Кам'янець В.М. Відтворення німецьких власних назв українською мовою // Іноземна філологія. – Вип. 111. – Л.: ЛНУ, 1999. – С. 262-270.
3. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
4. Назаркевич Х. Я. Основи перекладознавства. Ч. 1: Теоретичний курс: навчальний посібник / Христина Назаркевич. – Львів: Видавн. Центр ЛНУ, 2010. – 298 с.
5. Nord С. Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse. – Heidelberg: Groos, 1995. – 285 S.
6. Mishchenko L.A. Literarische Übersetzung. – Kyiw: Kyiwer Universität, 2001. – 117 S.

17. Основи синхронного перекладу

Курс з основ синхронного перекладу створює теоретичну і практичну базу для формування у студентів умінь і навичок у галузі практики синхронного перекладу, необхідних їм у їхній майбутній діяльності, з використанням основної іноземної мови. Мета вивчення дисципліни: формування базових теоретичних знань з синхронного перекладу як особливого виду лінгвістичної діяльності, формування знань про специфіку синхронного перекладу, принципи, методи та прийоми його здійснення на практиці, а також практичне оволодіння ними з метою забезпечити вірний вибір перекладацької стратегії, зумовленої професійними потребами.

Головні теми:

1. Стратегії синхронного перекладу.
2. Екстрені стратегії синхронного перекладу.
3. Особливості синхронного перекладу як комунікативного процесу.
4. Особливості німецької і української лінгвокультур.
5. Способи відсіювання менш важливої інформації під час синхронного перекладу.

Рекомендована література:

1. Kurz Ingrid: Simultandolmetschen als Gegenstand der interdisziplinären Forschung. Wien: WUV-Universitätsverlag, 1996. – 201 S.
2. Best Joanna, Kalina Sylvia (Hgg.): Übersetzen und Dolmetschen. Eine Orientierungshilfe. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag, 2002. – 341 S.
3. Pöchlhammer Franz: Simultandolmetschen als komplexes Handeln. Tübingen: Narr Verlag, 1994. – 306 S.
4. Salevsky Heidemarie: Probleme des Simultandolmetschens: Eine Studie zur Handlungsspezifität. Berlin: Linguistische Studien / Zentralinstitut für Sprachwissenschaft der Akademie der Wissenschaften der DDR / Reihe A; 154, 1987. – 148 S.
5. Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie / Hrsg. Klaus Schubert. Tübingen: Narr Verlag, Band 4/1, 2003. – 263 S.

18. Основи усного послідовного перекладу

Мета курсу – формування базових теоретичних знань з послідовного перекладу з метою їхнього подальшого практичного застосування. Курс знайомить студентів із головними когнітивними процесами, що відбувається під час послідовного перекладу, вчить вмінню аналізувати основні комунікативні ситуації та обирати правильні перекладацькі стратегії залежно від них. Окрему увагу приділено формуванню основних навичок швидкого нотування, а також висвітленню питань з перекладацької етики, етикету, невербальної поведінки учасників перекладацького процесу.

Головні теми:

1. Визначення та підвиди усного послідовного перекладу.
2. Характеристика перекладацького процесу, його етапи та їх особливості.
3. Рецептна фаза послідовного перекладу, пов'язані з нею когнітивні процеси та перекладацькі стратегії.

4. Продуктивна фаза послідовного перекладу, пов'язані з нею когнітивні процеси та перекладацькі стратегії.
5. Типи та аналіз комунікативних ситуації, вибір адекватної перекладацької стратегії.
6. Техніка нотування та запам'ятовування інформації.
7. Продукування вихідного тексту, прийоми усного редагування тексту.
8. Характеристика усного перекладача, вміння та навички, індивідуальна поведінка.
9. Проблема перекладацької етики та нейтралітету.
10. Сфери вживання усного послідовного перекладу. Історичний огляд та перспективи розвитку.

Рекомендована література:

1. Best J., Kalina S. Übersetzen und Dolmetschen. – Tübingen, Basel: A. Francke Verlag, 2002. – 342 S.
2. Hönig H. G. Konstruktives Übersetzen. – Tübingen: Stauffenburg, 2010. – 196 S.
3. Kautz, Ulrich. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium und Goethe Institut, 2002. – 632 S.
4. Materniak M. Zur Anwendung der Notizentechnik beim Konsekutivdolmetschen – Beobachtungen im Rahmen eines Aufbaustudienganges // Translation: Theorie, Praxis, Didaktik / Małgorzewicz A. (Hrsg.). –Dresden, Wrocław: Neisse Verlag, 2010. S. 427-437.
5. Snell-Hornby M., Hönig H. G., Kußmaul P., Schmitt P. A. (Hgg.). Handbuch Translation. – Tübingen: Stauffenburg, 1999. – 432 S.
6. Алексеева И. С. Профессиональное обучение переводчика: Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. – СПб.: Издательство «Союз», 2001. – 288 с.
7. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Теорія і практика перекладу німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 596 с.
8. Назаркевич Х.Я. Основи перекладознавства в 2 ч. Ч. 1 : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 298 с.

19. Світова література в українських перекладах

Мета курсу: представити основні періоди, напрями, течії та постаті німецького літературного процесу як важливої складової світової літератури з акцентуванням на становленні пов'язаної з ним теорії перекладу та її ролі для естетики певних літературних явищ та поетології художньої творчості. Відображення художньої специфіки німецької

літератури в українських перекладах, аналіз проблемного поля перекладу стосовно певних історико-літературних періодів, розгляд окремих перекладів крізь призму теорії рецепції.

Головні теми:

1. Періодизація німецької літератури. Німецька література раннього Середньовіччя. (Літературна техніка: проблема перекладу. Перекладацька діяльність. Глоси і вокабуляри, теологія мовами народностей, переклад Біблії).
2. Література зрілого Середньовіччя. «Пісня про Нібелунгів» як пам'ятка середньовічної літератури: проблема авторства, жанр, структура, система мотивів. Переклади «Пісні про Нібелунгів»: проблеми перекладу, перекладач як медієвіст.
3. Література гуманізму та реформації. Теорія та практика перекладу у період німецького гуманізму. «Лист про переклад» Мартіна Лютера. Переклади «Корабля дурнів» С. Бранта та «Похвального слова Глупоті» Е. Роттердамського українською мовою.
4. Література XVII століття. Естетика бароко. Творчість М. Опіца, А. Гріфіуса, Я. К. фон Гріммельсгаузена. Роль перекладу в літературі XVII століття.
5. Література Просвітництва. Основні художні напрями XVIII століття. Творчість Г. Е. Лессінга, Ф. Шіллера, Й. В. Гете. Теорія перекладу Гете. Переклади українською Лессінга, Шіллера, Гете. «Фауст» Гете в українських перекладах.
6. Німецька література XIX століття. Естетика романтизму. Роль перекладу в естетиці романтизму. Переклади В. Шекспіра. Перекладацькі теорії Ф. Шлегеля, А. В. Шлегеля, Новаліса. Творчість Ф. Клейста, Е. Т. А. Гофмана. Переклад українською роману «Життєва філософія кота Мурра» Гофмана.
7. Перехід до естетики реалізму. Творчість Г. Гейне. Переклади українською лірики Г. Гейне.
8. Естетика натуралізму. Література декадансу. Символізм. Модернізм як художня практика. Естетика експресіонізму.
9. Німецька література XX століття. Періодизація. Основні художні напрями і течії. Творчість Томаса Манна, Генріха Манна, Германа Гессе. Переклади їхніх романів українською мовою.
10. Література другої половини XX століття: література Західної Німеччини, література колишньої НДР. Переклади романів Г. Белля, Г. Граса українською мовою. Творчість Крісти Вольф.

11. Новітня німецька література. Основні тенденції. Постмодерністська німецька література. Роман П. Зюскінда «Парфюмер». Переклади творів сучасних авторів українською мовою (В. Генацино, Г. Мюллер, Ю. Герман).

Література для обов'язкового читання:

1. Nibelungenlied
2. Minnesang, Gottfried von Straßburg: Tristan und Isolde
3. Erasmus von Rotterdam. Das Lob der Torheit
4. H. J. Ch. von Grimmelshausen. Simplicissimus
5. Goethe J. W. Faust
6. Schiller F. Die Räuber
7. Tieck L. Der gestiftete Kater
8. Hoffmann E. T. A. Lebensansichten des Katers Murr
9. Heine H. Buch der Lieder
10. Nietzsche F. Also sprach Zarathustra
11. Th. Mann. Buddenbrooks. Doktor Faustus
12. H. Hesse. Das Glasperlenspiel
13. Ch. Wolf. Kindheitsmuster
14. H. Böll. Wo warst du, Adam
15. P. Süskind. Das Parfüm.
16. G. Grass. Die Blechtrommel
17. H. Müller. Atemschaukel

Рекомендована література:

1. Найстаріші пам'ятки німецької поезії IX–XI вв. Тексти, переклади й пояснення дра Івана Франка. – Львів, 1913.
2. Рудницький Л. Іван Франко і німецька література. – Мюнхен, 1974.
3. Fiskowa S. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen. – Lwiw: PAIS, 2003. – 338 S.
4. Gardt A. Die Übersetzungstheorie Martin Luthers // Zeitschrift für deutsche Philologie, – N 111, 1992. – S. 87–111.
5. Geschichte der literarischen Übersetzung // <http://complit.univie.ac.at/skripten/geschichte-der-literarischen-uebersetzung/>
6. Greiner N. Übersetzung und Literaturwissenschaft. – Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2004.

7. Siever Holger. Das übersetzerische Denken von Frühromantik und Funktionalismus // trans-kom 5 [1] (2012). – S. 157-177 // http://www.trans-kom.eu/bd05nr01/trans-kom_05_01_07_Siever_Fruehromantik.20120614.pdf
8. Schwarz W. Schriften zur Bibelübersetzung und mittelalterlichen Übersetzungstheorie. – Hamburg: Wittig, 1985.
9. Senger A. Deutsche Übersetzungstheorie im 18. Jahrhundert. – Bonn, 1971.
10. Suerbaum U. Der deutsche Shakespeare. Übersetzungsgeschichte und Übersetzungstheorie // Festschrift Rudolf Stamm. – Bern, München, 1969. – S. 61–80.
11. Vermeer H. J. Das Übersetzen in Renaissance und Humanismus (15. und 16. Jahrhundert) // Band 1: Westeuropa. – Heidelberg: Text con Text, 2000. – S. 336–338.
12. Wehrli M. Latein und Deutsch in der Barockliteratur // Wehrli M. Humanismus und Barock. – Hildesheim, 1993. – S. 189–204.

20. Історія світової літератури XIX–XX століть

Мета курсу – виробити системне уявлення про складну панораму розвитку літератури Західної Європи і США, познайомити слухачів з найбільш впливовими літературними напрямками і течіями XIX–XX століть, дати уявлення про найбільш помітні художні закономірності і феномени, ввести понятійний апарат найвпливовіших літературно-критичних шкіл. Курс пропонує огляд світоглядних та естетичних засад різних літературних епох, а також творчості провідних письменників, їхніх новації та внеску в світовий літературний процес. У центрі уваги курсу – розвиток практичних навичок аналізу окремих художніх творів, а також літературного процесу в контексті соціокультурної ситуації та філософських ідей часу.

Головні теми:

1. Романтизм у європейських літературах XIX ст.: естетичні засади, жанрова система.
2. Німецька література романтизму: національна своєрідність, естетичні погляди німецьких романтиків. Творчість Е.Т.А. Гофмана.
3. Англійська література романтизму: національна своєрідність. Особливості історичного роману В. Скотта. Творчий шлях Дж.Г. Байрона.
4. Особливості французької літератури романтизму: національна своєрідність. Творчість В. Гюго.
5. Американська література романтизму: національна своєрідність. Творчість Ф. Купера і становлення жанру роману. Творчий шлях Е.А. По.
6. Класичний реалізм у європейських літературах XIX ст.: загальні тенденції розвитку,

- ключові принципи і прийоми, жанрова система.
7. Особливості розвитку французької літератури класичного реалізму: Стендаль, О. де Бальзак, Г. Флобер.
  8. Загальні тенденції розвитку англійської літератури класичного реалізму: Ч. Діккенс, В.М. Теккерей, сестри Бронте.
  9. Провідні літературні напрями та течії в західноєвропейських літературах останньої третини XIX ст.
  10. Натуралізм в літературі останньої третини XIX ст.: творчість Е. Золя.
  11. Естетизм в англійській літературі останньої третини XIX ст.: творчість О. Вайлда.
  12. Символізм в західноєвропейських літературах кінця XIX ст.
  13. Неоромантизм в англійській літературі кінця XIX ст.
  14. Розвиток американської літератури в останню третину XIX ст.
  15. Модернізм: філософські основи, особливості, жанрова система, представники.
  16. Західноєвропейська поезія модернізму першої половини XX ст.
  17. Експресіонізм: особливості, представники.
  18. Особливості розвитку австрійської літератури першої полов. XX ст.: творчість Ф. Кафки.
  19. Модернізм у Франції. Творчість М. Пруста. Сюрреалізм: особливості, представники.
  20. Англо-американська поезія імажизму: особливості, представники. Творчість Т.С. Еліота.
  21. Англійський модерністичний роман.
  22. Міф у літературі XX ст.: творчість Дж. Джойса.
  23. Французький реалістичний роман першої половини XX ст.
  24. Реалізм в англійській літературі першої половини XX ст.
  25. Німецький роман першої половини XX ст.
  26. Література „втраченого покоління”.
  27. Утопічні жанри в літературі XX ст.
  28. Розвиток американської літератури в першій половині XX ст.
  29. Загальна характеристика драматичного мистецтва кінця XIX – першої половини XX ст.
  30. Епічний театр Б. Брехта.
  31. „Драма ідей” у творчості Б. Шоу.
  32. Французький театр першої половини XX ст.
  33. Екзистенціалізм у літературі XX ст.
  34. Театр абсурду в літературі другої половини XX ст.
  35. Англійська література другої половини XX ст.

36. Французька література другої половини ХХ ст. Школа „нового роману”.
37. Особливості розвитку німецької літератури другої половини ХХ ст.
38. Американська література другої половини ХХ ст.
39. Загальні тенденції розвитку латиноамериканських літератур ХХ ст.: Г.Г. Маркес, Х.Л. Борхес, Х. Кортасар.
40. Поняття постмодернізму. Постмодернізм у сучасній літературі.

Рекомендована критична література:

1. Венгеров Л. Зарубіжна література. 1871 – 1973. Огляди і портрети. – К., 1974.
2. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ ст. : навчальний посібник / Давиденко Г. Й., Чайка О. М. – К., 2007.
3. Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття : навч. посібник. – К., 2002.
4. Зарубіжна література ХХ ст. : посібник / за ред. О.М. Николенко, Т.М. Конєвої. – К. : Академія, 1998.
5. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : [у 2 т.] / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. – Тернопіль, 2005.
6. История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / А.С. Дмитриев, Н.А. Соловьева, Е.А. Петрова и др. ; [под ред. Н.А. Соловьевой]. – 2-е изд., испр. и доп. – М., 2000.
7. Андреев Л. Г. История французской литературы / Андреев Л., Козлова И., Косиков Г. – М., 1987.
8. Аникин Т. В. История английской литературы / Аникин Т., Михальская Н. – М., 1985.
9. Бредбері М. Британський роман нового часу. – К., 2011.
10. Затонский Д.В. Австрийская литература в ХХ столетии. – М., 1985.
11. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. – Харьков, 2000.
12. Затонський Д.В. Про модернізм і модерністів. – К., 1972.
13. Ильин И. П. Постмодернизм от истоков до конца столетия: эволюция научного мифа. – М., 1998.
14. Кучбовская Е.П. Творчество О. Бальзака. – М., 1971.
15. Модернизм в зарубежной литературе. – М. : Наука, 1998.
16. Набоков В. Лекции о зарубежной литературе. – М., 2000.
17. Наливайко Д.С. Про співвідношення „декадансу”, „модернізму”, „авангардизму” // Слово і час. – 1997. – № 11-12.
18. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму :

підручник. – К., 1997.

19. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. – К., 2001.

20. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. В 3-х книгах. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2003.

Затверджено Вченою радою факультету іноземних мов.

Протокол № 7 від 22.02.2016 р.

Голова Вченої ради

В. Т. Сулим

ЗРАЗКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

**Освітній ступінь «Магістр»/«Спеціаліст» спеціальність «Переклад»
(німецько-український переклад)**

TEST I**I.**

1.1. Finden Sie alle korrekten Varianten der Übersetzung und tragen Sie die Nummern/die Nummer der Antworten/der Antwort in der richtigen Reihenfolge ein.

#1. Навіть якби у мене й був час, я б не дивилася цей фільм. (.....)

- 1) Hätte ich auch Zeit, so sähe ich mir den Film nicht an.
- 2) Hätte ich auch Zeit, ich sehe mir den Film nicht an.
- 3) Wenn ich hätte auch Zeit, ich sehe mir den Film nicht an.
- 4) Wenn auch ich Zeit hätte, ich würde mir den Film nicht ansehen.
- 5) Wäre ich auch Zeit haben, ich sehe mir den Film nicht an.

#2. Річка настільки забруднена, що в ній не можна купатися. (.....)

- 1) Der Fluss ist so verschmutzt, dass man nicht darin baden kann.
- 2) Der Fluss ist so verschmutzt, dass man kann nicht darin baden.
- 3) Der Fluss ist zu verschmutzt, als dass man darin baden kann.
- 4) Der Fluss ist so verschmutzt, man könne nicht darin baden.
- 5) Der Fluss ist zu verschmutzt, als dass man darin baden könnte.

#3. Після смерті дружини він не ходить у кіно. (.....)

- 1) Nach dem Tod seiner Frau geht er nicht mehr ins Kino.
- 2) Nach dem seine Frau gestorben ist, geht er nicht mehr ins Kino.
- 3) Nachher seine Frau gestorben ist, geht er nicht mehr ins Kino.
- 4) Er geht nicht mehr ins Kino, seitdem seine Frau gestorben wurde.
- 5) Danach seine Frau gestorben ist, geht er nicht mehr ins Kino.

4. Він учора мене відвідав, що мене дуже втішило. (.....)

- 1) Er hat mich gestern besucht, das mich sehr gefreut hat.
- 2) Ich habe mich sehr darauf gefreut, dass er mich gestern besucht hat.
- 3) Ich habe mich über sein gestriges Besuch sehr gefreut.

4) Er hat mich gestern besucht, was mich sehr gefreut hat.

5) Dass er mich gestern besucht hat, darüber habe ich mich sehr gefreut.

#5. Студенти, яких треба було залучити до участі у конференції, зібрались у залі засідань. (.....)

1) Die zur Teilnahme an der Konferenz heranziehenden Studenten versammelten sich im Konferenzsaal.

2) Die Studenten, die zur Teilnahme an der Konferenz heranzuziehen waren, fanden sich im Konferenzsaal zusammen.

3) Die zur Teilnahme an der Konferenz herangezogenen Studenten versammelten sich im Konferenzsaal.

4) Die Studenten, die zur Teilnahme auf der Konferenz herangezogen werden sollten, fanden sich im Konferenzsaal zusammen.

5) Die Studenten, die man zur Teilnahme an der Konferenz heranzuziehen hatte, fanden sich im Konferenzsaal zusammen.

1.2. Füllen Sie die Lücken und tragen Sie die Nummer ein.

1) genießt 2) genas 3) ob 4) interessante
 5) wollte 6) mir 7) genoss 8) obwohl 9) mich
 10) durfte 11) interessanten 12) infolge

#1. Ich unternahm oft Spaziergänge ins Gebirge.

Ich machte (...) früh auf den Weg und verbrachte den ganzen Tag im Gebirge.

#2. Sie saß im Konzert und (...) diese schöne Musik.

#3. Er sehnte sich danach, seine Kinder für wenige Stunden zu sehen. Aber er (...)es nicht.

#4. (...) das Studium an der Universität schwer ist, muss ich es doch abschließen.

#5. Gestern habe ich in der Zeitung zwei (...) Artikel gelesen.

II.

2.1. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

#1. Bestimmen Sie das Mittel des komischen Effektes im folgenden Satz. (.....)

Sie wärmte ihre kalten Hände am Samowar und ihre fröstelnde Seele an den glühenden Herzen ihrer Liebhaber.

- 1) Zeugma
- 2) Wortspiel
- 3) Oxymoron

#2. Die ahd. Form des Gen. Pl. des germ. *a*-Stammes *stein* ist (   )

1. *tago*
2. *tagu*
3. *taga*
4. *tagā*

#3. Setzen Sie das passende Wort ein! (.....)

Er ist ein Galgen- (...).

- 1) -hase 2) -pudel 3) -löwe 4) -katze 5) -vogel

#4. Setzen Sie das passende Wort ein! (.....)

Sie würde (...) in Bewegung setzen, um ihr Ziel zu erreichen.

- 1) Hopfen und Malz 2) Kind und Kegel 3) Kopf und Kragen
- 4) Haus und Hof 5) Himmel und Hölle

#5. Deutsch und Ukrainisch gehören zu (...) Sprachen. (.....)

1. germanischen	3. slawischen
2. agglutinierenden	4. polysynthetischen
5. flektierenden	

2.2. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

#1. (...) ist Veränderung auf der Inhaltsebene über die zeitliche Achse. (.....)

1. Etymologie	3. Diachronie
2. Bezeichnungswandel	4. Synchronie
5. Bedeutungswandel	

#2. Konkurrenzformen des Imperativs sind:

- 1) Infinitiv I Aktiv
- 2) Futur II *Aktiv*
- 3) Präsens Aktiv

#3. Das erste mit Quellenangaben versehene historische deutsche Wörterbuch hieß ... (.....)

- 1) Der Teuschen Sprache Stammbaum und Fortwachs
- 2) Teutsch-lateinisches Wörterbuch
- 3) Teutsch-italienisches Dictionarium

#4. Das Untersuchungsgebiet der Soziolinguistik ist es, (.....)

- 1) soziale Probleme von Sprachträgern zu erforschen
- 2) der Frage nach der sprachlich konstruierten Identität von Menschen nachzugehen
- 3) die Frage, wer wann wo wie spricht/schreibt und warum zu klären

#5. Die Übungen vor dem Hören dienen (.....).

- 1) der inhaltlichen und sprachlichen Vorentlastung des Hörtextes;
- 2) der Aktivierung des Vortextes und des entsprechenden Wortschatzes;
- 3) dem Aufbau bestimmter Hörerwartungen;
- 4) der Strukturierung des Hörverstehens;
- 5) der Kontrolle des Hörverstehens.

III.

3.1. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

#1. Der Gründer der deutschen übersetzungswissenschaftlichen Tradition Friedrich Schleiermacher hat in seiner Abhandlung „Ueber die verschiedenen Methoden des Uebersetzens“ die wichtigen Probleme des Übersetzens behandelt. Unter anderem (.....)

- 1) Unterschied zwischen dem eigentlichen (von künstlerischen Texten) und mechanischen Übersetzen (von pragmatischen Texten)
- 2) hat die Adaptationsmethoden in die Übersetzung eingeführt
- 3) erwies sich als Anhänger der absoluten Übersetzbarkeit

#2. Die drei Typen der Übersetzung – Prosa, Parodie im Sinne Imitation, originalorientierte Übersetzung – reflektierte im „West-östlichen Divan“ (...).

- 1) F. Schiller
- 2) G. E. Lessing
- 3) J. W. Goethe

#3. Wann hat sich die Translationswissenschaft als eigenständige Wissenschaft etabliert? (.....)

- 1) 1813, nach der Publikation Schleiermachers Abhandlung über die Übersetzung
- 2) in der Mitte des 19. Jahrhunderts
- 3) in den 60er Jahren des 20. Jahrhunderts

#4. Die Wiedergabe des Gesagten in wesentlichen Zügen, nicht aber in jedem Detail wird beim Konsekutivdolmetschen als (...) bezeichnet.

- 1) Inszenierung
- 2) Antizipation
- 3) Generalisierung

#5. Wenn dem Simultandolmetscher bewusst ein Fehler unterläuft, z.B. eine falsche Kollokation, ein Versprecher, ein inhaltlicher Fehler etc. sollte er nach dem Monitoring sich korrigieren, d.h. er greift zur

- 1) Generalisierung
- 2) Paraphrasierung
- 3) Reparaturstrategie

3.2. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

#1. Die Äußerung "rem tens, verba sequuntur" (= erfasse die Sache, dann folgen die Worte von selbst) als Übersetzungsprinzip gehört ... (.....)

- 1) Cicero
- 2) Hieronymus
- 3) Luther

#2. Bei der Übersetzung der Titel ist es notwendig (.....)

- 1) den Titel gleich zu übersetzen
- 2) den Text zu ignorieren
- 3) aufmerksam den Untertitel und manchmal auch den ganzen Text zu lesen

#3. Fachsprachen aus theoretisch-fachlichen Bereichen zielen auf (.....)

- 1) ästhetische Bewertung
- 2) Mehrdeutigkeit der Lexik
- 3) Klarheit, Eindeutigkeit und Genauigkeit der Aussage

#4. Was ist die richtige Reihenfolge von Fausts Stationen der Weltfahrt? (...).

- 1) Auerbachs Keller, Begier zu Gretchens süßem Leib, Walpurgisnacht, Kaiserhof, Helena, Küstenherrschaft
- 2) Auerbach Keller, Walpurgisnacht, Gretchen, Kaiserhof, Helena, Küstenherrschaft
- 3) Auerbach Keller, Gretchen, Kaiserhof, Walpurgisnacht, Küstenherrschaft, Helena

#5. Вкажіть, які з наведених положень визначають естетичні засади неоромантизму:

- 1) оспівування мужності, романтики пригод
- 2) фактографічна точність в описі оточуючої дійсності
- 3) слугує художньою ілюстрацією філософії позитивізму
- 4) прийом типізації як ключовий
- 5) напруженість сюжету, таємничі або надприродні події, елементи небезпеки.

TEST 2

I.

1.1. Finden Sie alle korrekten Varianten der Übersetzung und tragen Sie die Nummern/die Nummer der Antworten/der Antwort in der richtigen Reihenfolge ein.

#1. Я розчарована, що він не прийшов. (.....)

- 1) Dass er nicht gekommen ist, es enttäuscht mich.
- 2) Es enttäuscht mich, dass er nicht gekommen ist.
- 3) Mich enttäuscht sein Nichtkommen.
- 4) Dass er nicht gekommen ist, enttäuscht mich.
- 5) Nicht gekommen zu sein, enttäuscht mich.

#2. Це задоволення неможливо описати. (.....)

- 1) Das ist ein nicht zu beschreibendes Vergnügen.
- 2) Das ist ein nicht zu beschriebenes Vergnügen.
- 3) Das ist ein unbeschreibliches Vergnügen.
- 4) Das ist ein unbeschriebbares Vergnügen.
- 5) Das ist ein Vergnügen, dass nicht beschrieben werden kann.

#3. Знайшовши іграшку, дитина відразу вхопила її. (.....)

- 1) Sobald das Kind das Spielzeug entdeckte, griff es dafür.
- 2) Sowie das Kind das Spielzeug entdeckt hatte, griff es danach.
- 3) Kaum dass das Kind hatte das Spielzeug entdeckt, griff es danach.
- 4) Das Spielzeug entdeckend, griff das Kind sofort danach.
- 5) Das Kind entdeckte das Spielzeug und griff sofort danach.

#4. Незважаючи на суворий мороз, хлопець хотів кататися на лижах. (.....)

- 1) Trotz den strengen Frost wollte der Junge Ski laufen.
- 2) Ungeachtet dessen, dass der strenge Frost, wollte der Junge Ski laufen.
- 3) Obgleich strengen Frost herrschte, wollte der Junge Ski laufen.
- 4) Obwohl strenger Frost beherrschte, wollte der Junge Ski laufen.
- 5) Ungeachtet des strengen Frostes wollte der Junge Ski laufen.

#5. Він гордиться тим, що переміг. (.....)

- 1) Er ist stolz, dass er den Wettkampf gewinnen hat.

- 2) Er ist stolz darüber, gewonnen zu haben.
- 3) Er ist stolz darauf, gewonnen zu sein.
- 4) Er ist stolz, gewonnen zu haben.
- 5) Er ist stolz damit, gewonnen zu haben.

1.2. Finden Sie alle korrekten Varianten der Übersetzung und tragen Sie die Nummern/die Nummer der Antworten/der Antwort in der richtigen Reihenfolge ein.

Füllen Sie die Lücken und tragen Sie die Nummer ein.

1) auf den 2) die 3) niemand 4) wenn 5) haben
 6) sind 7) ihrer 8) auf dem 9) kann 10) man
 11) den 12) darf

- #1. Man (...) Lothar überall hören, weil er sehr laut spricht.
- #2. Die Kinder gehorchten (...) Mutter nicht.
- #3. Die Segelboote (...) am Horizont verschwunden.
- #4. (...) spricht von dem Zwinger, und damit verbindet sich der Gedanke an den Höhepunkt der deutschen Barockbaukunst.
- #5. Der Berg, (...) wir besteigen wollen, ist ziemlich steil.

II.

2.1. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

- #1. Unter dem soziolinguistischen Aspekt ist die Stilistik eine Wissenschaft
  - 1) von der Verwendungsweise und Ausdrucksgestaltung der Sprache in allen Kommunikationsbereichen und -situationen in unterschiedlichen Kommunikationsakten
  - 2) vom sprachlichen Takt und vom passenden sprachlichen Benehmen
  - 3) von den Beziehungen zwischen der Mitteilungsabsicht des Senders und deren Wirkung auf den Empfänger
- #2. Reste des von Karl Verner erklärten Grammatischen Wechsels liegen in der neuhochdeutschen Sprache vor ( ):
  - 1) bei starken Verben
  - 2) bei präterito-präsentischen Verben
  - 3) bei Demonstrativpronomina
  - 4) bei Adjektiven
- #3. Das Ziel der (.....) ist die vergleichende Untersuchung der phraseologischen Systeme von zwei oder mehr Sprachen und die Herausarbeitung ihrer Gemeinsamkeiten und Unterschiede.

- 1) diachronen Phraseologie
- 2) synchronen Phraseologie
- 3) kontrastiven Phraseologie

#4. Wer ein vierzehnjähriges Mädchen ist, ist (.....).

1) eine Ente	4) eine Wasserratte
2) ein Huhn	5) ein Backfisch
3) eine Landratte	

#5. Im Unterschied zum Deutschen, das über 6 Tempusformen verfügt, gibt es im Ukrainischen

- 1) drei morphologische Tempusformen
- 2) vier morphologische Tempusformen
- 3) fünf morphologische Tempusformen

2.2. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

#1. Ordnen Sie das Wort *das Bissige* den Wortbildungsarten Komposition, Konversion, explizite Derivation, implizite Derivation oder Rückbildung zu. (.....)

1) Komposition	3) explizite Derivation
2) Konversion	4) implizite Derivation
5) Rückbildung	

#2. Welche von den angeführten Verben besitzen ein lückenhaftes Paradigma:

- 1) geschehen; 2) streiten; 3) beobachten; 4) tagen; 5) schneien

#3. Die Einteilung der Wörterbücher in allgemeine und spezielle Wörterbücher erfolgt ...

- 1) nach der Zahl der vertretenen Sprachen
- 2) nach dem Erfassungsgrad des Wortschatzes
- 3) nach morphologischen Aspekten

#4. Was ist ein Dialekt? (.....)

- 1) regional gekennzeichnete Formen sprachlichen Verhaltens
- 2) sprachliches Verhalten unter bestimmten sozialen Gruppen
- 3) die einzig mögliche sprachliche Verständigungsweise in einem bestimmten Gebiet

#5. Finden Sie die Beschreibung des Sprachniveaus A2 im Skala für das Wortschatzspektrum: (.....)

- 1) Verfügt über einen ausreichend großen Wortschatz, um sich mit Hilfe von einigen Umschreibungen über die meisten Themen des eigenen Alltagslebens äußern zu können wie beispielweise Familie, Hobbys, Interessen, Arbeit, Reisen, aktuelle Ereignisse.

- 2) Verfügt über einen ausreichenden Wortschatz, um in vertrauten Situationen und in Bezug auf vertraute Themen routinemäßige, alltägliche Angelegenheiten zu erledigen.
- 3) Verfügt über einen großen Wortschatz in einem Sachgebiet und in den meisten allgemeinen Themenbereichen. Kann Formulierungen variieren, um häufige Wiederholungen zu vermeiden; Lücken im Wortschatz können dennoch zu Zögern und Umschreibungen führen.
- 4) Verfügt über einen elementaren Vorrat an einzelnen Wörtern und Wendungen, die sich auf bestimmte konkrete Situationen beziehen.

III.

3.1. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

- #1. Bei der literarischen Übersetzung muss der Übersetzer den folgenden Umstand berücksichtigen: das Originalkunstwerk entsteht
  - 1) als Abbild und subjektive Umgestaltung der objektiven Wirklichkeit
  - 2) als Widerspiegelung der historischen Wahrheit
  - 3) als Abbild der objektiven Gegebenheiten des Lebens
- #2. Die Ballade "Der Erlkönig" von Goethe wird von M. Rylskyj als (...) übersetzt.
  - 1) Лісовий король
  - 2) Вільшаний король
  - 3) Король ельфів
- #3. Translationswissenschaft hat einen interdisziplinären Charakter, denn sie steht mit folgenden Nachbardisziplinen in Kontakt
  - 1) Semantik und Textlinguistik
  - 2) Soziologie und Politologie
  - 3) Journalistik und Psychologie
- #4. Für das konsekutive Dolmetschen ist vor allem (...) gefordert.
  - 1) Hörverständnis
  - 2) Leseverständnis
  - 3) EDV-Kompetenz
- #5. Der Simultandolmetscher nutzt im Langzeitgedächtnis gespeichertes Allgemeinwissen sowie Wissen über den Anlass, das Thema und den voraussichtlichen Inhalt der Rede. Das funktioniert nur, wenn sich der Dolmetscher gut auf die Rede vorbereitet hat. Das ist
  - 1) eine grammatische Antizipation
  - 2) eine syntaktische Antizipation

3) eine semantische Antizipation

3.2. Finden Sie alle richtigen Antworten und tragen Sie diese der Reihenfolge nach ein!

#1. In seiner "Ars poetica" ...

- 1) warnt Horaz vor der wörtlichen Übersetzung
- 2) empfiehlt Horaz wörtliche Übersetzung
- 3) warnt Horaz vor der freien Übersetzung

#2. Der Ursprung der Fachsprachen liegt in

- 1) der Arbeitsteilung
- 2) der zunehmenden Industrialisierung
- 3) der Steigerung der Bevölkerungszahl

#3. Synonyme zu *Fachsprache* sind:

- 1) Technolekte, Arbeitssprache, Berufssprache
- 2) Sondersprache
- 3) Gruppensprache

#4. Zu Jugenddramen von F. Schiller gehören (...).

- 1) „Die Räuber“, „Die Verschwörung des Fiesko zu Genua“, „Die Jungfrau von Orleans“
- 2) „Don Carlos, Infant von Spanien“, „Kabale und Liebe“, „Die Räuber“, „Die Verschwörung des Fiesko zu Genua“
- 3) „Kabale und Liebe“, „Die Räuber“, „Maria Stuart“, „Wilhelm Tell“

#5. Визначте провідні літературні напрями і течії в європейських літературах останньої третини XIX ст.:

- 1) романтизм
- 2) натуралізм
- 3) екзистенціалізм
- 4) символізм
- 5) естетизм.

ПРИМІТКА: завдання частини I оцінюються в 1 бал, частини II – 2 бали, частини III – 2 бали.

КЛЮЧІ

до зразків тестових завдань

ТЕСТ I

1.1. – 1,2,4; 1,3,5; 1; 4,5; 2,5

1.2. – 9; 7; 10; 8; 4

2.1. – 1; 1; 5; 5; 5

2.2. – 5; 1,3; 2; 3; 1,2,3

3.1. – 1; 3; 3; 3; 3

3.2. – 3; 3; 3; 1; 1,5

ТЕСТ II

1.1. – 2,3,4; 1,3; 2,5; 5; 4

1.2. – 9; 7; 6; 10; 11

2.1 – 1; 1; 3; 5; 2

2.2. – 2; 1,4,5; 2; 1; 2

3.1. – 1; 2; 1; 1; 3

3.2. – 1; 1; 1; 2; 2,4,5